Rev. I. Nazarko
2388 Iberville St.
Montreal, Que.
Canada

САМОСТІЙНА УКРАЇНА

ОРГАН ДЕРЖАВНИЦЬКОЇ ДУМКИ

INDEPENDENT UKRAINE

Зміст

ЧІКАҐО — Ст. ПОЛ

РІК IV. СЕРПЕНЬ—ВЕРЕСЕНЬ, 1951. Ч. 8—9 (43—44).

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ

1. Накладом Видавництва «Самостійна Україна» як випуск ч. 3 БІБЛІОТЕКИ САМОСТІЙНОЇ УКРАЇНИ появилася книжка З. Книша п. н. «До проблем тривожнього майбутнього». Ціна книжки $ 0,50. Кольпортери одержують 20—25% опусту.

2. Наклад книжки І. Хмельницького «В країні рабства і смерти» вичерпаний. З огляду на те, що ще поступають до адміністрації замовлення на цю книжку, проситься тих кольпортерів, що її не розпродали, повернути книжку до Адміністрації.

3. Усі розчислення з кольпортерами, як рівнож вношення передплати залеглої, та біжучої, проситься вносити на адресу Адміністрації «Самостійної України».

INDEPENDENT UKRAINE
9421 Burnside Ave.
Chicago 19, Ill.

4. В Адміністрації «Самостійна Україна» знаходиться певна скількість книжечки Романа Купчинського «НА СЛУЖБІ УКРАЇНИ» (В 60-ліття полковника А. Мельника). Ціна книжечки 20 центів. На порто долучити 5 центів.

5. Проситься передплатників своєчасно повідомляти адміністрацію про зміну своєї адреси, щоби не опізнювати достави журналу та не наражувати нас на зайві витрати порта. При зміні адреси подати стару і долучити 10 центів на кошти маніпуляції.

6. Адміністрація пошукує кольпортерів журналу «Самостійна Україна» і видань Бібліотеки «Самостійної України» на поодинокі осередки. Книгарням і кольпортерам, що замовлять понад 10 чисел журналу, дається 25 відсотків рабату. Кольпортери крім того одержують книжкові премії.

ЧЛЕНСЬКІ УДІЛИ ДО ВИДАВНИЦТВА «САМОСТІЙНА УКРАЇНА»

зложили:

ЗДА:	
Семен Лібович, Нью Йорк	$ 10,00
Павло Воробій, Сен Пол	$ 10,00
Осип Фіріщак, Чікаґо	$ 2,00
Мар'ян Дуб, Клівленд	$ 2,00
Канада:	
Українська Стрілецька Громада, Едмонтон	$ 10,00

На Пресовий Фонд «САМОСТІЙНА УКРАЇНА»

зложили:

І. Павлишин, Клівленд	$ 3,00
Теодор Федусь, Філядельфія	$ 2,00
ЦУ ОДВУ, зі збірки на XVII З'їзді	$ 50,00
І. Федун, Торонто	$ 1,00
Д. Мацьків, Вінніпеґ	$ 2,00
Церковний Комітет парохії св. Марії в Аллентавн	$ 25,50

САМОСТІЙНА УКРАЇНА

РІК IV. СЕРПЕНЬ—ВЕРЕСЕНЬ, 1951. Ч. 8—9 (43—44).

С. Сущик

В річницю національного злочину

Десять років тому, 30 серпня 1941 року, під брамами заповітнього Києва, підлий братовбивчий морд скропив священною українською кровю Бердичівську вулицю Житомира. Там рука каїна — бандерівця спрямувала пістолю на двох великих Борців за Українську Державу і Національну Революцію та довголітніх членів Проводу Українських Націоналістів — підполковника інжинера **Миколу СЦІБОРСЬКОГО** і сотника **Омеляна СЕНИКА - ГРИБІВСЬКОГО.** Пролунали постріли і Оба залиті кровю впали на брук Житомира.

В Їх особах вратив Український Націоналістичний Рух двох своїх найкращих членів, а українська нація двох вірних синів — несплямлених символів двадцятьпятьлітньої боротьби за волю України, повних юнацького запалу віддати свою енергію і свої здібности Землі, яку Вони серед громів і пожарів Великої Революції 1917—1921 рр. міряли в одностроях Української Армії, перейшовши в її рядах з боями три роки фронтів серед небезпек, злиднів і тифу.

Микола СЦІБОРСЬКИЙ і Омелян СЕНИК - ГРИБІВСЬКИЙ — сини двох віток українського народу, яких Українська Національна Революція злучила в один нерозривний моноліт. Вони як найближчі співпрацівники полковника Евгена Коновальця, як члени - основоположники Української Військової Організації та Організації Українських Націоналістів — разом плече об плече працювали, себе взаїмно доповнювали і впали на визначених покійним Вождем постах.

Перший з них уже в 1929 році, при заснуванні ОУН, був вибраний головою першого Конґресу Українських Націоналістів, на якому приовідником ОУН вибрано полковника Евгена Коновальця, а заступником його — інжинера Миколу Сціборського. Крім того, він як людина що займала чолове місце серед інтелектуальної і духової еліти української нації, що як видатний публіцист суспільно-політичних проблем та автор публіцистично-наукової літератури («Земельне питання», «Національна політика большевиків на Україні» — перекладена на англійську, французьку і німецьку мови, «Україна в цифрах» — перекладена на німецьку мову: «Демократія», «Сталінізм», «Націократія»), як представник СУЗ що цілим своїм еством був звязаний з ОУН, що своєю працею для добра української нації, своїми небуденними здібностями втягаючи в чинну боротьбу інших представників СУЗ, надав Українському Націоналістичному Рухові правдивий соборницький характер. Разом зі Сеником-Грибівським, Сціборський перший правдиво оцінив диверсію в ОУН та розкрив її дійсне підложжя і повів проти неї знищуючий бій, вкладаючи в це своє гостре перо. В звязку з далекойдучими подіями на Сході Европи, переобтяжений відповідальною працею М. Сціборський знаходить ще хвилини часу, щоб дати проєкт конституції Української Держави.

Омелян СЕНИК - ГРИБІВСЬКИЙ — Боєвий Референт УВО і Краєвий Командант. Його життьовий шлях, це шлях ОУН, а його життя було частиною життя Організації і Націоналістичного Руху. Він був всюди, де кипіла праця, де була небезпека, усюди від найбільш дрібної технічної роботи, кінчаючи керівництвом цілої Організації, у перших рядах боєвиків на Землях і найдальшій закутині розсіяного по цілому світі українства. В довоєнному періоді, як делеґат Проводу ОУН, відвідує осередки української еміґрації. Зокрема в Америці відзначається своєю працею над приєднанням американсько-українського суспільства до націоналістичної ідеї. За Його почином повстають там численні націоналістичні організації. «Організація Державного Відродження України» в ЗДА та її орган «Вістник» а відтак «Україна», там же він посилює діяльність «Стрілецької Громади». В Канаді закріплює другу націоналістичну організацію «Українське Національне Обєднання» та «Стрілецьку Громаду» та закладає юнацьку організацію «Молоді Українські Націоналісти», допомагає в заложенні націоналістичного часопису «Новий Шлях». В країнах Полудневої Америки закладає, або розбудовує вже існуючі там націоналістичні організації «Відродження» в Арґентині, «Українське Культурне Товариство» в Бразилії, відвідує поодинокі осередки тисяч українських еміґрантів, де серед диких прерій і пралісів голосить нову віру в державне Воскресіння України.

Початок 1938 року. В одному з Ню-Йоркських доків при кораблі зібрався гурт найближчих

співпрацівників та друзів О. Грибівського. Прийшли попрощати його в далеку дорогу. Останні дружні стиски рук, останнє грімке «Слава Україні» покотилось Ню-Йоркським портом і корабель відчалив. Відчалив, щоб вже ніколи не привезти його назад.

І так, на прикінці 1941 року, коли майже вся Україна була захоплена новим жорстоким окупантом — гітлерівською Німеччиною, на наказ Голови ПУН — полк. Андрія Мельника, Сціборський і Грибівський вирушили нелегальними шляхами на Україну, до її серця Києва, щоб там разом з сотнями революціонерів розпочати пробудження українських народних мас і мобілізацію їх в лави борців за Самостійну і Соборну Українську Державу.

І раптом, на передодні 22-літньої річниці, напередодні нового вступу до Золотоверхого — **стався жахливий злочин.** Не рука ворожого окупанта, **а рука рідного виродка-злочинця** вкоротила їм життя. Вони вертали з наради з житомирським громадянством. Охорони не було, бо вони її рішучо відкинули. Постріли . . . і О. Сеник гине на місці, Сціборський же тяжко ранений кілька годин мучився.

Хтож підняв злочинну руку на них? **Це Степан Козій з Любачева.** Його вислали **диверсанти Степана Бандери** на зруйновану, спрагнену помічної браторської руки Східню Україну, щоб **він виконав давно винесений присуд смерти.**

Другого вересня, не зважаючи на велику дощову зливу зібралося до 3000 людей, щоб попрощати в останнє тлінні останки Великих Синів України. Цей похоронний похід був тоді першою націоналістичною маніфестацією в обличі нового окупанта і масовим стихійним протестом проти дій диверсії.

Цей злочин — це тільки звено з низки інших терористичних актів супроти наших найактивніших одиниць, як з верхів, так із низів. Полк. Роман Сушко, др. Ярослав Барановський, брати Пришляки, Мицик, Гадус, Федів, Йойко, Соколовський: дружина от. Бульби, сини Волині, провідники проти большевицького підпілля Куц, Шубський і Шульга та десятки інших патріотів і революціонерів, всі вони впали від тієї ж злочинної руки бунтівників.

Житомирський злочин зірвав на завжди маску з обличчя Бандери, Ярого, Лебедя-Рубана і їх спільників — національних зрадників, що в таку важну для України хвилину, ставши на шлях зради, бунту й руїнництва, анархії і божевільного злочинства докотились до так подлого братовбивства, вбачаючи в цім своє «завдання» та свою «революційну місію».

В Житомирі перед головним входом до Собору лежать дві сірі могили: могили Борців, які впали в час збройних Визвольних Змагань 1917—1921 рр. і могила Сціборського і Сеника-Грибівського. Два хрести що вгрузлися в ці могили показують грізно та маєстатично на Схід, на Київ. Вони вказують Україні що Вона має двох **ворогів: зовнішних грабіжників та своїх Каїнів-Козіїв.** Ці могили будуть тавром прокляття для всіх українських братовбивців, а життя і героїчна смерть цих Лицарів будуть українській нації дороговказом до дальшої боротьби за виборення Самостійної Соборної Української Держави, а Їх світлі Постаті хай будуть символом завзяття і віри в нашу остаточну перемогу!

Вічна пам'ять незабутнім нашим Друзям — Миколі Сціборському та Омелянові Сеникові - Грибівському!

Іван Ганнич

ДОЧКА УКРАЇНИ

Погасало сонце у тюремних ґратах
Вже ніч наступала, тривожна, сумна . . .
В цвілім казаметі чекаючи ката —
В кайдани закута сиділа вона.

Дівчина, їй років минуло сімнадцять,
Сьогодні ж на розстріл потягнуть її.
Ще б жити, сміятись, любити коханця —
Так ні . . . «До побачення друзі мої.

Живу я хвилини весняні останні
Я жертва в руках озвірілих катів.
За рідну Вкраїну, за неї в коханні —
Впаду я під трепіт зелених житів.

Крізь ґрати я бачу, — квіти розквітають,
Росте виноградник, черешні цвітуть.
Немов все нічого. Так там умирають
Мільйони, й їх стогін аж тут мені чуть.

Бо линуть крізь ґрати їх стогони — звуки.
В них жалю багато, ще хочеться жить.
І голод, і холод, і кров, піт, і муки
Від чого так серце, холоне, — щемить.

Ви відповідь дайте, за що сплюндрували
Щасливо квітучу Вкраїну мою.
Людей мілійони за що скатували?
Посіяли сльози в моєму краю.

Останнє прокляття я вам посилаю,
Катюги червоні, безжалосний зброд.
Мою Україну я серцем кохаю
І вмру за окрадений вами народ.

В майбутнім як прийде хвилина розплати,
Коли люд вкраїнський прийде до мети,
За мене відплатить...» — Лиш встигла сказати,
Як брякнула шина, ввалились кати.

Тома Лапичак

Уложення і вигляди нашої справи

Доповідь на 17-му З'їзді Організації Державного Відродження України.

Ще ніколи на протязі нашої історичної минувщини не було так доброї т. зв. конюнктури для справи визволення українського народу, як сьогодні. Два чинники входять тут в рахубу: перший — це об'єднання усіх наших земель і доконана соборність, яка справді в неволі, але яка всеж таки позбулась цілого ряду менших колишніх поневолювачів, яких з колишніх наших окупантів тимчасово зробила політичними нашими союзниками; другий — це наростаючий конфлікт нашого теперішнього окупанта з усім миролюбним світом і можливість хрестоносного походу цього світу проти нашого найлютішого і спільного ворога.

Надії наші і деяких наших приятелів на те, що можна московсько-большевицьку тюрму народів розвалити знутра, силою відосередніх стремлінь, вибухом незбираного гніву і революційним зривом — завели. Досвід останніх тоталітарних режимів безсумнівно доказав і переконав кожного, що не існує в тоталітарному режимі можливостей власними силами незадоволеному народові скинути владу і терор правлячої кліки. В нашому українському випадку, справа ще тим більше неможлива, що не маємо тут лише до діла з терором правлячої большевицької **кліки,** але маємо тут до діла з окупацією української нації і території **ворожим народом,** з політикою якого годяться і політику якого одобрюють і попирають не лише приналежні до кліки, але навіть у питаннях внутрішньої влади її противники. Усі московські політичні партії, починаючи від правих монархістів, солідаристів, почерез демолібералів і соціялістів Керенського, Абрамовича, Шварца і інших, кінчаючи на лівих, паралельних чи інтернаціональних комуністах, а навіть на тітоївських большевиках (чи пак большевицьких тітоївцях), усі вони у питанні поневолення Москвою України не багато від себе різняться: у їх програмі і їх поглядах — Україна це невід'ємна частина Російської Імперії, а український націоналістичний рух, акція в напрямі нашого національного визволення і звільнення від «опіки» старшого московського «брата» — це фашизм, раніше німецько-австрійська, а тепер американсько-імперіялістична закордонна інтрига. Отже, не багато, якщо взагалі, остається надій на те, що історична справедливість сама, як така, або наші власні сили, в час, коли СССР братається з можними світа того, дозволять нам звільнитися від згаданої опіки і розпочати власне державне і національне життя, так як це роблять, напр.,. мешканці Костаріки, Панами, чи іншого Люксембурґу. Надії ці були тим менші, що донедавна Европа і західний світ виказували подивугідну низьку і упереджуючу поставу до наших визвольних змагань, вимагаючи вияснень, виправдання, переконання в тому, що у випадку згаданих Люксембурґів, Костарік, Куб чи Панам здавалось бути для них самозрозумілим, оправданим, потрібним і конечним.

Сьогодні у тому відношенні багато змінилось. Не треба було нашої інформаційної акції, наших переконувань, дипломатичних місій, пропаґанди і т. д., щоби усвідомлення цього світу приходило правильним руслом і вносило ясність у їхні погляди на світ. Це, що лягло тягарем нашої долі на наших плечах, що обернуло вільну колись нашу націю в рабів і мешканців концтаборів Колими, Сибіру, Соловок і Казакстану, що зліквідувало основу нашої нації — селянство, що обернуло в руїну нашу національну культуру, що ограбувало нас від нашого природного богатства — це стануло дійсною і неминучою небезпекою над головами такого безжурного, спокійного, забезпеченого і безпечного колись західнього світу. Звідси така зацікавленість, співщирість, зрозуміння і навіть у деяких охота допомогти нашому визвольному рухові.

Перед очима отого світу відкрилась сьогодні ясно небезпека світового заговору і вона прямим запитом «бути чи не бути» вимагає ясної і здецидованої до себе постави. Це бачить і розуміє добре сучасний світ і **тому про третю світову війну говориться сьогодні як про дійсність, що її вже не дасться ніяким чином відвернути.** Кості кинені і світ приготовляється зустріти новітніх нащадків Аттилі на полі бою.

Крім устійнення **неминучости** збройного змагу свободолюбного світу, — обставини великою мірою важної, а може й вирішної у визначенні, уложенні та виглядах нашої визвольної справи, — ще й устійнилась, якщо можна так сказати, **ґльобальна вісь наростаючого змагу.** Вона проходить через два осередні пункти — **Москву і Вашінґтон.** Ця обставина має для нас теж немаловажне значення. Стратегічний і політичний осередок, що організує і веде акцію оборони загроженої свободи і культури західнього світу, знаходиться в Вашінґтоні, себто столиці держави, що з усіх т. зв. демократій світу, має найвище розуміння вартости свободи, пошанівку міжнародного права, респекту до національних і економічних потреб поодиноких народів, якій чужа є національна нетерпимість, — в столиці народу, що ще не навчився англійського гандлярства народами і мораллю, що в ніякі війни опіюмом, торговання з розбійниками і коншахти з ворогами не звик. Це незвичайно великої ваги фактор. Америка є духовим провідником загроженого табору і вона буде по всякій правдоподібності визначувати будуче морфологічне і мораль-

не обличчя світу. Це нам багато улегшує перспективи і вигляди нашої акції і зменшує ризико та острах, звязані з реалізацією цілей і мети політики противників Москви. Це рівночасно і визначує якість і насилення нашої участи у підготовці до змагу та у самому змагові. Ні Берлін, ні Лондон, ні Париж не мають для нас такої вартости і не користуються таким довірям, що його ми маємо у відношенні до Вашінґтону, столиці народу і держави, що вже боролась з внутрішніми і зовніми заговірниками на свободу одиниць і нації.

Звідси і визначене наше становище до світу, що мобілізується і готовиться на розправу з нашим ворогом. Воно не може бути інакше, бо ворог спільний і на байдужне вичікування в час коли буде вестися змаг з тим ворогом, не буде місця.

Але ми не можемо безкритично ставитись до **послуг тільки** того Заходу. Ми знаємо, що змаг з СССР і большевизмом вестися буде не лише за наші гарні очі, а за власні інтереси і безпеку отого Заходу, і ми повинні знати, що наша участь в тому змагові буде визначена теж не охотою приподобатися отому Заходові, але вона буде визначена, і це буде одиноко обовязуючим, забезпеченням наших інтересів. Наше відношення до табору противбольшевицького визначене нашим суверенним становищем, як партнера, а не лише охочеко монника, швейцара, чи наємника.

Може хтось поставити заміт, чи обставини і сучасне наше положення, так зовнішнє як і внутрішнє, дозволяє нам на таку нашу поставу. Думаємо, що зовнішні обставини недвозначно дозволяють нам на суверенне ставлення наших вимог, і то вимог не тільки у відношенні нашої справи, але і у відношенні наших поглядів на істоту большевизму, московського імперіялізму та шляхів і засобів, якими їх найлегше збороти. Бо справді, як було сказане, світ вже бачить небезпеку, що над ним зависла, але **світ ще не розуміє її правдивої суті і природи.** Він все ще вірить в страшак комунізму і збірається в хрестоносний похід проти Маркса і Енгельса, щоби... звільнити богобоязний московський нарід від ярма «чужої» йому кліки та релігії імпортованого йому історичного матеріялізму і марксівського маніфесту. А тимчасом справжній комунізм в Росії давно вже розстріляний теперішніми носіями московського імперіялізму, і лежить забутий під плотом червоного табору, що готується на підбій світу не в ім'я ідей Маркса, але в ім'я плянів і задумів Джінгісхана, Боголюбського, Петра Великого, Катерини Другої і Йосипа Сталіна; в ім'я московського імперіялізму; доходу до заливів і океанів; визволення славянських братів; і створення панування над світом Третього Риму, бо «світ може бути тільки тоді щасливий, — як це сказав Достоєвський, — коли він буде думати і відчувати по московськи». Західні демократії збіраються «звільнити» руський нарід від тиранії революції, забуваючи, що в Росії Робеспєр, розстрілявши Дантона і Марата, давно повис на шибениці, і що новітній реставратор імперії Романових не потребує ні допомоги Керенських, ні допомоги світової демократії, щоби рятувати цю імперію від тиранії Революції. Це ж бо сам московський нарід ідеями азійського націоналізму, своїми танками та пятими колонами у світі, уживаючи обильно до своєї помочі чужої крови, творить духову і матеріяльну **імперію Росії** і змагається за домінантне становище **русского** народа у світі, плекаючи свій месіянізм і віру у своє історичне післанництво, не як кляси пролетаріяту, але як **російського народу.** Пролетаріят Росії давно осідланий в концтаборах і примусових роботах, він не має можности рішати про долю не тільки пролетаріяту світу, але навіть свою власну. Він лише мріє про той день, коли побідить капіталізм та приверне йому те зароблене і заперечене йому власною його владою щастя і право, яке він колись кинув під свої власні ноги і своїми власними руками допоміг їй їх заперечити і відобрати. Не пролетаріят Росії, не його справи сьогоднішня Росія має на увазі, але імперський нарід вихований Єсеніними, Клюєвими, Достоєвськими і Толстоями. Російська імперія сьогодні виходить на арену і домагається прав і становища як державі, нації і політичному чинникові, а не лише свойому пролетареві.

Та Захід здається цього не бачить. Сучасні державні мужі, вірять дальше в теорію Дж. Кеннана, диктовану спритно московськими його дорадниками і учителями, в немосковську природу большевизму і загрозу світові не від ударів червоної армії, російських атомових бомб, большевицьких армад, російських аґентів, — а від удару комунізму, який саме кремлівські володарі і кандидати на світових Каліґул самі у себе зліквідували. Західний світ збірається за намовою Кеннана ліквідувати комунізм в Росії, якого там немає, а залишає поза увагою загрозу московського **імперіялізму, месіянізму і націоналізму,** які одинокі становлять дійсну і велику загрозу свободі світа. Дійсно, треба завидувати щастя московському народові і його провідникові Сталінові. Перший раз від загибелі врятувала його наївна і погубна віра тевтонського фюрера, який теж хотів рятувати світ не від московських полків, але від політбюра, так як би можна було їх від себе відділити і поставити проти себе, і волів ставити ставку на допомогу Власова, носія такого самого російського імперіялізму, як і у Сталіна (і, як деякі кажуть, саме висланника і довіреного аґента Сталіна), чим на визвольні армії поневолених Москвою народів. Кожному відомо, що його ставка зробити палатну революцію на верхах кремлівської кліки і спасати Росію від її червоних тиранів зазнала сромотної поразки і під уда-

рами фактів не встоялась ні фурорська впертість, ні залізна невгнутість тевтона. Під ударами невмолимої історичної логіки падали його залізні когорти, бо проти нього станула не кліка кремлівських володарів, але здисциплінований, овіяний месіяністичним вченням, приречений на великість, задивлений у свою месіяністичну місію цілий московський нарід.

І сьогодні, здається, історія зачинає повторятись. Офіційна лінія державних провідників, постава їх у «Голосі Америки», «Голосі Канади», БіБіСі, заява, що «вільна Україна не лежить у пляні їхньої політики», фаворизування московських політичних груп, атака не на московський імперіялізм, але на комунізм та його лідерів — вказують, що в щасливу, направду, годину ослаблення почуття дійсности, занику інтуїції і чуття, засклеплення органів сприймання реального світу, атрофії політичної чуйности — вдається московському месіянізмові просувати свої пляни мимо уваги, а часто і при допомозі, зненавидженого демократичного («гнилого» за його словами) Заходу. Так немов би на тій частині (одній шостій) земного ґльобу деспотизм влади не був виразником духа не правлячої кліки, але цілого народу, як би жорстокість і сваволя не були виразником **духа землі,** а поневолення і кровавий терор сусідних народів і земель не були **невідлучним складником історії того народу.** Кому ще сьогодні не ясно, що большевицький імперіялізм сучасних кремлівських червоних володарів оформився і взаконився на історичних традиціях московської землі, є національним виразником московської душі, її життєвої суті, найяскравішим висловом її прагнень, буття, і внутрішньої структури, — той направду може дочекатись, що недалека будучність провчить його так гірко і так трагічно, як вона провчила Гітлера.

Сучасне положення вимагає не тільки готовости до збройної постави, рішучости прийняти удар, але воно вимагає усвідомлення **суті** ворога і та його **правдивої природи.** А тим часом в сферах високої політики панує дальше фальшива думка про нього та ложне визначення його обличчя і істоти.

Ми не сумніваємось, що і у тому відношенні прийде колись усвідомлення. Але побоюємось, що воно може прийти запізно, так як воно прийшло запізно в свідомості брунатного противника Москви. І тому на нас паде обовязок в тому напрямі діяти. Є певні моменти, які вказують на те, щоби не включатися в збройний фронт західнього світу так дового, аж поки він не визнає наших політичних позицій і не зрозуміє так наших вимог, як і категорій думання у відношенні до Росії. Ці моменти так особистої нашої натури, як і загально світової. Адже було б наївним кликати нам, як це роблять деякі наші політичні групи, за революцією проти Кремля в час, коли західний світ з тим Кремлем остає в дипломатичних відношеннях. Ми вже не раз таку революцію починали і все вона кінчилась нашою масакрою. Приклад, з одної сторони, Варшави та з другої сторони Праги повинен нам дещо говорити. Не революцій, повстанських армій, широкого збройного підпілля сучасна хвилина від нас вимагає. Для них ще не прийшла пора. Вона прийде тоді, коли Советський Союз буде втягнений у безпосередню війну і коли атомові бомби будуть падати не на столиці Богу духа винних зґвалтованих і стероризованих московських сателітів, але на саму Москву. Але, з другої сторони, ми вповні свідомі ваги нашої справи у розвязці ґльобальних проблем часу війни і повоєнного періоду. Без нашої участи в тому, світ не уложить справ так, щоби вони не грозили вибухом четвертої світової війни. Участь наша у політиці сучасного періоду поза всякими сумнівами і треба нам лише її собі належно усвідомити.

Дорога до звільнення світа від загрози так теперішньої, як і будучої небезпеки, яка є ґльобальною, веде через **створення Самостійної Соборної Української Держави.** Сповнення тої вимоги задовольняє дві кардинальні потреби, без яких не мислиме будувати тривалий, справедливий і справжній мир. Створення Самостійної Суверенної Української Держави — **це визнання принципу самовизначення народів, це визнання принципу Атлянтійської Хартії, це визнання засади правдивої моралі і справедливости у будові** будучого світу. Не може бути двох моралів і двох справедливостей. Будуча війна, проти московського большевизму, коли вона має бути виграною, не може вестися тільки в обороні стану посідання лондонських чи нью йоркських капіталістів. Це рішуче за мало, щоби оправдати міліонні жертви найкращих синів людства, щоби виправдати руїни міст і промислових центрів під атомовими бомбами — боронити лише стану посідання, лише змусити большевиків спокійно сидіти на своїй півкулі та мирно торгувати з капіталістичним світом. Війна, що буде вестися лише за ринки збуту — буде програною війною.

У свойому звіті японському урядові тодішній амбасадор Японії у Німеччині ген. Ошіма, в 1942 р. виразно писав, що війна Гітлера зі Сталіном є програною, бо Гітлер не визнав права українського народу на державну самостійність. Багато німецьких політиків, а також деякі японські політики цю опінію Ошіми прийняли з підсміхом, але всеж таки вона була правдивою правдою. Гітлер програв, бо ставив ставку на російський нарід, а знехтував допомогою народів України, Білорусі, Литви, Лотви, Естонії, Казказії, Грузії, Туркестану. Його Нова Европа не принесла нічого нового; в заміну тиранії Сталіна приносила тиранію Гітлера та обіцювала що найвище тиранію Власова. Такої Нової Европи народи Европи не схотіли і Гітлер мусів програти.

І тої Европи, що її проповідує добродій Кен-

нан народи Европи не сприймуть, бо в його пляні немає місця на 4 свободи, що їх проголосив Рузвелт, там немає місця на право самовизначення, що їх проголосив Вільсон, там немає місця на ті принципи і засади, що в їх обороні американський нарід боровся протягом століття і готов боротися дальше. Основи політики Кеннана не відповідають правдивим традиціям американського народу і вони не можуть запевнити собі побіди. Коли Західний світ хоче виграти війну і повоєнний мир (бо остаточно він мігби виграти війну, так як її виграв недавно, але програв мир), то він мусить виразно поставити у свою програму ідею **визволення всіх поневолених народів.** Бо тільки великі ідеї перемагають. Як довго Захід не буде мати великої ідеї, як довго він буде лише змушений боронитись, боронити свого стану посідання, звертати увагу на збереження тільки свого нагромадженого достатку, що кожної хвилини може статися добичою хижого наїздника, так довго він не має перспектив абсолютної виграної. Він може знищити світ, обернути в руїну живе життя, покрити покровом смерти і знищення заселені оселі і працююче життя, але він **не виграє битви за життя.** Почуття оборони загроженої власности, **без ідейного призвуку, покликання** в **будучність, без віри сповнити велике і історичне, без слова живого життя і нової правди,** само не вистарчить. Сили самих власників за малі, щоби свою власність вборонити, а ті, що свою власність втратили давно, а до них в першу чергу належить український нарід, не будуть виказувати охоти боронити чужої, як оті власники не запевнять світові своєї матеріяльної і моральної допомоги. Вони бо не мають що більше тратити крім своїх кайданів, а тимто змобілізувати їх до боротьби можна тільки запевненням кращого завтра, власної державности, своєї власности, запевненням нової загальної правди і справедливости.

Крім тих основних моментів, справа створення **Української Держави** має в собі і велитенської ваги стратегічний момент. Адже створення Самостійної Української Держави — це не тільки побіда права і моралі, але це **розвал Росії,** отого монструма, що проходив крізь історію трупами міліонів чужонаціональних рабів, і що глядить в історію, як в сповнення своєї місії поневолення цілого світу, обернення його в один канцентраційний табор, в якому вже не тільки від молдаванина до фіна, але від Владивостоку до Сан Франціско на всіх язиках ... все мовчить, бо благоденствує. Створення УССД — це одинокий шлях унешкідливити московського медведя так, щоби він вже ніколи не мав зубів і пазурів, що загрожували б комунебудь. Без української землі і українських рабів — Росія це, як писав Хвильовий, півазіятський край. В ній справді будуть гудіти гарно сосни, пахнути тайґа, збиватись тумани піску і око милуватись буде безмежним простором назаселеної землі, але димарі фабрик, що продукують смертоносну зброю, будуть мовчазні.

Цих моментів багато політичних мужів сьогодні не добачує. В тому лежить небезпека не лише для нас, але і для світу, бо переочивши той момент можна переочити основні моменти, що ведуть до побіди.

Наше завдання працювати в тому напрямі. Це завдання далеко більше, важніше і відповідальніше, як творення загонів УПА, що доказують світові те, чого йому вже не треба доказувати, або чого він раніше не хотів бачити, і що йому сьогодні зовсім не промовляє до його переконання. Навпаки, розбудовування сильного підпілля, розмальовування його в переборщених красках, представлювання його як дійсної загрози Москві створює в західному світі почуття зменшеної небезпеки, заколисує його чуйність і готовість, доказує, що сили, які треба готовити проти Москви, не мусять бути аж так великі, що Москву можна побонати лівою рукою, що вистарчить скинути кілька атомових бомб на СССР, як там розпочнеться революція, а УПА вийде з незримих її криївок і змете за одним подувом ворожу кліку. Такі байочки і нам і другим є більше чим небезпечні. Ми не хочемо вірити, щоби в західному світі було багато наївних, що будуть в них вірити, але ми знаємо, бо мали нагоду вже те бачити, що серед найвідповідальніших становищем державних мужів, трапляються одиниці виїмковно безвідповідальні своїми поглядами і переконеннями.

Ми здаємо собі справу з того, що дорога до нашого визволення веде трохи відмінним шляхом. Вона не така проста і коротка, хочби нам всім бажалось, щоби вона такою була. Справа нашого визволення — це справа не тільки УПА, навіть такої, як її подає сьогодні наша деяка партійна пропаганда. Справа нашого визволення — це передусім справа міжнародня і такою її в першій мірі треба трактувати. І саме з того погляду виходить з нашого боку на яв подивугідна, часами каригідна легковажність. Ми говоримо про незриму армію УПА, звязуємо з нею усі наші надії, уважаємо її одиноким шляхом до нашого визволення, а забуваємо, що вузлові пункти тої нашої справи лежать далеко деінде. Вони лежать, в першій мірі, у правильній постановці загальної політики. Що нам буде з того, що ми поставимо кількаміліонову армію і то в час, коли її ще буде мати силу розбити Сталін, що нам з того, що ми змобілізуємо увесь нарід, коли за своєю акцією ми не будемо мати запевненого такого уложення сил і коньюнктури, що дозволить нам наші пляни та акції закріпити. Недавний досвід з другої світової війни нам недвозначно в тому дав науку. Адже можна було проголошувати десять разів у Львівському, Ужгородському, Дніпропетровському, Харківському чи навіть Київському радіо незалежність України, але **справа**

правдивої незалежности на тому зовсім нічого не користала. Від проголошення в радіо до правдивої незалежности — далека дорога. Вона лише в примітивній ментальності політичних доробкевичів та амбітників така проста, але в дійсності — це абсолютно за мало проголосити в радіо і навіть дати себе арештувати тим, що цього проголошення собі не бажали. Далеко тяжче і відповідальніше вміти відчекати, справу зааранжувати так, щоби не було потрібним йти до концентраків, тим більше, що сама дійсність виказала, що правдивої влади ані ті, що йшли до концентраків, ані ті, що їх брали, **не мали.** Війна ж була у розгарі і Сталін все ще був тим, що мав найбільше шанс остатися паном і властителем оспорюваної справи, чим він і остався.

І нова війна зі Сталіном — це не буде легкий парад бомбовиків над Москвою і трюмфальний в'їзд політичних принципіялістів від похибок до Києва, щоби там в радіо проголосити відновлення української держави. Війна зі Сталіном — це **війна з великою московською імперією,** яка є не лише на одній шостій частині земного ґльобу, але яка є в ментальності так західнього світу, як і в нашій власній. Адже тотальні амбіції, партійний шовінізм і самолюбство, нетерпимість і виключність, система брехні і ширення неправди — це Москва в нашому нутрі. Адже проповідування різности комунізму від московського імперіялізму, роблення першого винуватцем, а другого невинною жертвою комуністичної доґми — цеж Москва в нутрі західнього світу. Їх треба в першу чергу побороти. Не поможуть ні численні загони УПА, ні корпуси поліції, ні тим більше сотні дивізій озброєного в залізо заходу, коли внутрі нас буде дух Москви та її фальшива наука.

Дорога проте веде через наше внутрішне оновлення. В практичній мові, коли йдеться про наше еміґраційне життя, бо тільки про нього можемо тут говорити, — бо воно виключно під нашою контролею, — це проблема створення одного політичного проводу. Вона важніша від революції в Краю. Ще не час на неї. Час, коли вона прийде, визначить будучність і розвій випадків. Хочемо вірити, що здоровий розум та розуміння своєї власної користи та безпеки з боку Заходу не створять несприятливих обставин для розгортання цієї Революції. Вона не повинна скорше розпочатись, аж впадуть перші бомби на Москву і аж буде видно, що Захід поставив ставку не переконувати і змушувати Сталіна, але поставив ставку на його знищення і загладу. Тоді прийде пора на нашу національну Революцію. Її істота і характер теж мусять улягти певній ревізії і переоцінці. Революція — не не ліс, не летючки і не мітинґи. Революція — це складний процес розбудови наших політичних, духових і господарських вартостей направлених на творення реальних підбудов до справжнього функціонування власної держави. Їх ні відділи УПА, ні анонімна УГВР не виконає і не створить. Одиноким, що це може зробити — це цілий нарід, у всіх його політичних, суспільних, економічних клітинах, підпорядкований видимому, законному, а не мітичному і самозванному проводові.

І тому в першу чергу правильна підготовка до правильно розвиненої революції — це розвязка правильної конструкції, програми, стратегії та тактики тої Революції тут на еміґрації. Ми не сміємо принести (так, як в 1941 р.), в Україну братовбивчої війни, партійного змагання за владу, аґітації за виборчими голосами і реклями своєї єдиноспасаємої акції. **Доки в родині українства** — яки писав др. Ю. Вассиян — **стоятиме невгамований вереск юродивих про любов і спасення України тільки тими юридивими — Україна знову згине, розпята своїми «спасителями» на хрест.** Тому то мовчазна гідність людська у діячів щоденного політичного, суспільного і духового нашого зайняття, створення поваги життя і ситуації, зрозуміння вимоги хвилі і важности моменту, перетворення базару торгівців славою героями і героїзмом в товариство нормальних і шануючих себе людей, в домі, де панує суворий звичай поваги і пошани до людських поглядів, до їх змагань без різниці, чи вони виходять з середовища «своїх хлопаків», чи ні. Оздоровити себе внутрішньо у власних душах і власних рядах, статися людьми явної і одвертої дії і відповідальности за кожний свій власний вчинок — **це найпевніша дорога до спасення своєї Батьківщини.**

Це моральне відродження зліквідує Москву в нашому нутрі. Воно скоро і неминуче вирве з її рук найващий засіб її діяння серед нас в нутрі — **засіб розбрату і політичної конкуренції.** Вимога хвилі вкоротити хаос, зібрати усі політичні сили під один диспозиційний осередок, назвати його одиним іменем, дати йому повновласті і визнання від усіх нас, заявити йому свою підпорядкованість і визнати його законним, **одиноким нашим сувереном і речником наших бажань, стремлінь і поглядів.** Таким осередком може бути тільки УНРада, як переємниця мандату і волі українського народу, як наслідниця збройного змагу з тим же самим відвічним нашим ворогом, що її силою вигнав з нашої землі.

Бо тільки зліквідувавши Москву в власній середині, зліквідувавши її явних і неявних аґентів, поконавши силу її писаних і неписаних інструкцій, ми можемо вирушати у бій **за визнання нашої справи такою, як ми її уважаємо.**

Ніхто як ми не знає так докладно і правдиво правдивого обличчя і правдивих замірів Москви. Наше завдання помогти західньому світові зрозуміти і пізнати теж те обличчя Москви. Що в тому напрямі в нас зроблено? Де поважні публіцистичні праці, де аналізи історії і історіософії Москви, де розгляд економічного потенціялу України і та роля її в силі Москви, де виказання

метод і системи правління Москви? Ми є свідками як бувші комуністи (Жід, Кестлер, Бирмінгам) подають аналізи большевизму, очевидно, не вільні від уявних і фальшивих поглядів, а в той же час більшість з нас все ще зайнята переконуванням себе про те, що єдиною групою, що може врятувати Україну — це партія Степана Бандери. За гроші і на папері, що видала тільки та одна партія на поборювання своїх внутрішніх противників, можна б було видати кілька томів історії, політики, економії Сходу та України, що переконували б Захід краще від декларацій і меморіялів Лебедя про те, за **що** і **чому** Україна (ціла Україна, а не лише партія Бандери) бореться за визволення, чому треба Україні помогти, чому Гітлер програв та чому грозить небезпека і аліянтам програти, як вони знехтують українською і інших поневолених народів проблемами. Хто пише про те, що сьогодні Москва насильно зілляла, і розворила води словянських рік в московському морі і перейшла до кінцевого етапу організації своєї влади на суходолом Евразії, щоб з тієї бази людських і природних сил розіграти бій за світ? Чому не пишемо про те, що наївно є думати про розвал і провал большевицької системи від удару в її спину реакції Керенського? Чому не вміли ми доказати Заходові, що відроджена в огні большевицької революції Росія переживає вершинний свій стан політично-імперіяльного росту, якого вона сама не може вже спинити, бо це було б проти її природи, бо ж проти власного зростання неможливий ніякий спротив ні свідомої власної думки, ні волі, ні аргумент переконування зовнішнього партнера чи противника? Оце наше завдання і тут нам треба боротись і працювати. Переконувати Західний світ про те, що з большевизмом треба боротися і що УПА їм в тому поможе, немає великого сенсу. Західний світ і так немає іншого виходу, бо він примушений Москвою боронитися і воювати. Адже примушений був зі Сталіном боротися і воювати і Гітлер, який, воюючи зі Сталіном, йому поміг вдержати імперію Москви, і ніхто як Гітлер так не поміг Сталінові сьогодні сцементувати російський нарід і переконати його в тому, що йому іншої дороги немає, як тільки месіяністична.

Наше завдання переконувати західній світ у тому, що російський імперіялізм — це не вислід бажань політбюра і що за мало його скинути, щоби усунути небезпеку світового заговору. Справжній ворог не в політбюрі лише, але в цілому російському народі. **Не режим і влада,** але **монстр-імперія** загрожує світові. Це за мало змести їх з лиця землі, щоби «добрий» російський нарід замість загрозливого тепер світового завойовницького імперіялізму революційного большевизму виставив побожний і мирний уряд «правдивих» демократичних русскіх, з якими можна буде мирно співпрацювати у відбудові торгу на базі капіталістичного господарства в межах демократичних свобід життя. Треба західному світові пригадати, що не большевицька кліка, але короновані царі будували на кістках чужонаціональних рабів свою столицю, і не хто інший, але отим світом фаворизований демократичний Керенський і його демоліберальні компаніони посилали свої полки на підбій України, яка тоді вперше зголосила, що вона не хоче опіки «старшого брата» москаля. Отже поможім пізнати і розкрити справжнє обличчя ворога.

Ясно, що не можна того зробити публіцистичними і газетними статтями. Нам треба наукових праць, нам треба діставатись на вузлові позиції, що вирішно впливають на вироблення опінії і поглядів у політичних справах Росії та Сходу Европи. І знову спитаємо: скільки ми маємо людей на університетах, скільки людей, що працюють в інститутах Сходу Европи в ЗДА?

Не менше завдання рівночасно розкрити західному світові обличчя його союзників, тих супротивних сил большевизму і Москви, що стоять з ними у боротьбі на протязі історії. Український нарід має далеко більшу вартість, як фактор навіть протирежимного опору, як ті росіяни, що нібито проти режиму, готові його валити і тим помагати аліянтам винести побіду. Розрахунок аліянтів може показатись мильним, а наслідки його фатальні не лише для них самих, але і для справи визволення українського та цілого ряду інших поневолених Москвою і загрожених нею народів.

А вигляди на побіду Заходу, а з тим і нашої справи, є великі. Сили Заходу безмежні, так в матеріяльному, як і духово-моральному аспекті. В першій мірі, багацтво технічної справжности, знання, досвіду; перевага продукційної спроможности; засоби ресурсів; кращі стратегічні бази. Але все те може показатись недостаточним, коли позиції ідейні, політичні заложення — не відповідатимуть вимогам історичної доби, волі народів. Треба переконати можних світа того, що наймогутніші матеріяльно народи не спинять того духового процесу, що йде зараз у світі. Тут за мало є нарікати на комунізм, а самому продовжувати давню і збанкрутовану політику анексій, експлуатацій, торгування долею і інтересами других народів. Найважнішою справою — це відзискати і здобути довіря, а їх так довго не можна здобути, як довго категоріями їх думання і політики буде категорія ринків збуту, бізнесу і торговлі, навіть з канібалами.

Настає нова доба. На місце забріханих і фальшивих пророків, що в пунктах і точках декларацій хочуть нести спасення світові, у гарних фразах і безмежно нудних конференціях хочуть знаходити виправдання для зради твердих принципів моралі і справедливости, повстає нова сила. Її ще можуть тут і там штиками вдержати в резоні, але поволі починає світ добачувати свою безсилість у остаточному її приборканні. Сила

ця домагається діл, а не слів. Силу цю не заглушити порожніми вигуками про «демократію», які падають з обох сторін барикади, бо вона хоче справжньої і дійсної демократії, а не лише на словах. Постають малі народи, розчаровані і ошукані, обманені в свойому ідеалізмі. Проти тираній мають сьогодні лише чисте серце, необтяжене сумління і непохитну добру волю і бажання правди. Але як прийшов час, що ті, які поневолювали і розпинали понесли заслужену кару, так прийде і час, коли новий Месія зголосить прихід нового царства, справедливого, щасливого і вільного, і вимірить кару усім своїм поневолювачам.

Серед того нового світу перше місце займає український визвольницький рух. За українську державу боролися вже цілі покоління. За неї боролися Ґонта і Залізняк, Наливайко, Остряниця, Хмельницький, Дорошенко, Мазепа, Кальнишевський, за неї боровся Петлюра і Коновалець. За неї бореться тепер націоналістичний рух. В боротьбі за побіду правди і права заплатили своїм життям чи довгорічними муками і засланням когорти мучеників і борців. Були між ними і українські демократи, українські соціялісти, українські монархісти. За визволення українського народу боролися теж і українські комуністи. В такій атмосфері родилася ідея українського ренесансу, ренесансу гідности людини, ренесансу прав народів, його свободи, ренесансу ідей гуманности, та дійсного, а не лише технічного, поступу. Ідею цю кинув перший Хвильовий, а скоро її приймає цілий ряд нашої духової еліти. І Хвильовий і всі вони заплатили за неї головою і життям, але сама ідея осталася при житті. Сьогодні завданням нашим є підняти цю ідею, піднести її до висот нашого не лише національного, але і до висот нашого світового післанництва, нашої історичної місії. Це повинно бути нашою духовою зброєю, якою ми можемо дійти до нашої мети. Поставити на чоло наших змагань і нашої акції велику місію, велику ідею, дати її Европі і світові, вщепити в неї наші моральні засади. Наша національна революція мусить бути рівночасно і духовою революцією і вона такою є.

Національної революції того типу, що її ми несемо, у нас ще не було. У нас були бунти, повстанння, були визвольні війни, але всі вони залишились без успіху. Ми сьогодні підносимо клич українського ренесансу, бо тільки його клич і його ідеї можуть забезпечити побіду над новим тираном.

Французька революція зі своїми вселюдськими кличами свободи, рівности і братерства була одинокою правильною методою і способом запевнити французькому народові повноту політичних прав і суверенности. Щойно на моральному і психічному підложжі приготованому французькою демократичною революцією, можливим було діло Наполеона зцілити і укріпити французьку державу.

Боротьба Америки проти чужого насилля можлива була тільки тоді, коли кинено гасло свободи народу і одиниці, яке захопило не лише американців, але і покликало цілий ряд чужоземних ентузіястів тої ідеї, що пішли битися за свободу Америки. Щойно тоді вдалося Америці скинути владу англійців.

Большевицька революція ніколи не була б закінчилася побідою, коли б вона не виписала на своїх прапорах гасла боротьби за соціяльне і національне визволення людини і народів із тиранії царату. Щойно на тій духово-моральній базі вдалося Ленінові-Сталінові створити те, чого йому не було б вдалось створити ніколи.

Спільна акція проти Гітлера вдалася тільки тому, що кинені Атлантійською картою високі засади оборони чотирьох свобід змобілізували усі народи проти Нової Европи Гітлера, навіть ті, що попали в нову тиранію, терор, голод і страх.

І проти найновішої тиранії Сталіна ми зможемо побідити лише сильними моральними вартостями, ідеями і засадами.

З усіх народів поневолених і гноблених Москвою, український нарід має найбільше даних, щоби перейняти провід визвольними рухами і національною революцією проти Москви. Український нарід один з численніших народів Европи. Він століттями безкомпромісово, невпинно і героїчно стояв на сторожі своїх прав та прав людини, довгими віками захищав Европу перед навалою і заливом пейченігів, половців, монголів, татар та турків. І в новішій історії завдяки українському народові Европа була захищена перед большевизмом і не було б українського народу, сьогодні ціла Европа справляла б славославіє азіятському деспотові в Кремлі. Український нарід ніколи не загарбував, ані не змагав до загарбання чужих земель. Він духово — молодий, наймолодший з усіх народів Европи.

Писав молодий Рильський:

«Народи і царства —
Дивуйтесь незабутнім!
У минулім Ваше —
Наше у майбутнім!!

Український нарід здібний, морально здоровий, багатий культурою і побутом.

Москва не знищила Хвильового припадково. Вона знала, що за назвою азіятського ренесансу криється український ренесанс. Але, вбиваючи Хвильового фізично, Москва все ж таки не була здібна вбити його ідей, що сьогодні стали тими ідеями, які здерли маску з правдивого обличчя большевицької Москви і кинули Европі і світові першу нашу осторогу. Її не всі ми навіть добре розуміли. Її злегковажено, висміяно, забуто. Але вже по кількох роках життя довело, що геніяльна інтуїція великого мятежника не помилялася. Життя потвердило не тільки його діягнозу

большевицької партії, як собірателя русскої землі, воно не тільки потвердило його першу замітку про партійну верхівку, що перетворилася в раковину з калом, але воно поставило правильну діягнозу суті московського большевизму з його плянами підбити і покорити собі цілий світ і на руїнах становленого тисячеліттями ладу і думки і життя завести духове марсове поле для герців ватажків кочівничої орди нащадків Джінґісхана та завести цілий світ у ярмо машеручої і шукаючої попасу і наживи азіятської орди.

Ще перед роками, як одинокими, самітними і незрозумілими видавались ті кличі! Сьогодні ми не одинокі. Нас поволі починає розуміти світ і щораз більше народів (між ним і такі, що раніше нас поневолювали) на власній шкурі відчуває практики советської влади і щораз більше народів гуртується довкруги нашої ідеї, не для боротьби з комунізмом лише, але для боротьби з московським імперіялізмом нації Обломових, Кутузових, Александрів Невських, Суворових і сталінських маршалів. І в тому полягає історична місія українського націоналізму. Він вичув, усвідомив і передбачив те, що інші народи зачинають усвідомлювати і відчувати сьогодні. Українському націоналізмові припала почесна роля бути передовою прогресивною ідеєю нашого часу, ідеєю яка, як це вже було сказане, в правильному світлі поставила оборону моральних і духових вартостей народів і людини і яка кличе людство стати на захист не лише особистих інтересів посідаючих станів, але в першій мірі на захист **відвічних законів справедливости, правди, права і свободи.** Український націоналізм, як продукт духа української нації, ставить її своєю появою в ряд передових проґресивних народів світу, в гурт пробоєвиків і борців за нові засади і ідеї, і він увійде в історію світу поруч французів, що дали людству ідеї великої демократичної революції, поруч американців, що дали світові ідеї особистої гідности і свободи, **як нарід, що дав людству великі ідеї моралі, справедливости і гідности людини.**

На тому шляху лежать наші завдання та маґістралі нашого діяння, бо вони одинокі приведуть нас до нашого і світового Великодня. Цей воскресний день не буде світлий, бо на руїнах і згарищах міст і фабрик, він не буде радісний, по смерті міліонів невинних братів наших, але він буде великий, і правдивий, бо справді людський, бо справді Божий.

І я думаю, що у зрозумінні, визнанні того основного лежать вигляди нашої справи. Тільки «суб гок сіґно» ми можемо побідити.

Коли Організація Державного Відродження України, що визнала ідеї українського націоналізму своєю духовою і ідейною базою, так ці ідеї буде розуміти і реалізувати, вона вложить велику пайку у справу не тільки відродження Української Держави, але вона вложить і велику пайку у справу належного розвою Америки, якій Божим провидінням і долею історії дано сьогодні велике, почесне і відповідальне завдання звільнити світ від останнього диктатора і держиморди та дати йому свій політичний і духовий провід.

Це ж бо вирішується наша спільна доля і доля усього світу. Від здорової Америки залежати буде доля України, як і від вільної України залежати буде будучність Америки. Чи ж може бути краща нагода працювати сьогодні спільно для сповнення вимог і потреб їх обох, знаючи, що життя ідей і чинів тих американських політиків, що не вміють бачити інтересів Америки у відновленні Української Незалежної Держави, є короткотривале?

Петро Голубенко

Наш шлях і наше призначення

Доповідь на 17-му з'їзді Організації Державного Відродження України.

1. ОДВУ і сучасність.

Організація Державного Відродження України вступає в 21 рік свого існування з дня її заснування (1930 року). Ми зібралися тут на наш черговий 17 з'їзд, щоб, оглянувшись на пройдений шлях, зробити підсумки нашої праці і, розглянувшись в сучасній ситуації і обставинах, накреслити плян і напрямні нашого дальшого походу до здійснення наших завдань і нашого призначення.

Відбуваємо наш з'їзд в загрозливих обставинах загострення міжнародніх відносин, коли людство ще не загоїло ран після потрясень і катастроф другої світової війни, а вже є під загрозою вибуху третьої... Це змушує нас бути ще більше настороження і пильними. Мусимо уважно стежити за розвитком подій, докладно аналізувати сучасну міжнародню ситуацію і відповідно до цього достроювати наш крок, щоб гідно відповісти на вимогу нашого часу і здійснити наше призначення.

Бурхливі події останніх років внесли багато змін в житті народів, в тому числі й України.

Домінуючого значення в нашу добу набрала

безпосередня загроза московського большевизму, як тоталітарної системи й комуністичного імперіялізму для цілого демократичного світу.

В наслідок другої світової війни низка наших західніх сусідів попала в таке ж становище, що й поневолена Україна. Це побільшує число наших майбутніх союзників. Решта вільного світу вже починає розуміти загрозу і для нього з боку нашого найбільшого історичного ворога. Такий збіг нашої долі і нашої боротьби з обороною і захистом вільних народів проти московського большевизму створює сприятливі умови для української справи. Цим самим відкриваються нові перспективи і нові можливості для діяльности й нашої організації.

На чолі протибольшевицького фронту демократичних народів історія поставила Америку, як найбільшу потугу світу. На ЗДА лягла історична відповідальність за долю і свободу цілого світу. В цих обставинах боротьба українського народу проти московського большевизму і наша праця тут в Америці на допомогу українському визвольному рухові стає все більш зрозумілою і близькою для всього американського народу. Мусимо скористатися з цієї нагоди, щоб ширити правду про Україну, і про українську визвольну боротьбу і внести наш вклад праці і знань на благо обох народів.

Організація Державного Відродження України має за собою довгий і славний шлях праці і боротьби для моральної і матеріяльної підтримки українського визвольного руху.

За цей час сталося багато великих подій, які дуже змінили становище України в міжнародньому світі і саму Україну. Організація Державного Відродження України, яка народилася в бурхливому потоці життя нашої доби не могла байдуже приглядатися до тих подій, які відбувалися на Україні. І сьогодні ми є горді відзначити, що у тих великих історичних подіях на Українських Землях Організація брала якщо не безпосередню то посередню участь і в тих здобутках, які осягнула Україна, як нація, вкладено частину також і нашої праці й зусиль. Бо коли ми згадуємо про могутній зріст українського підпільного руху на українських землях і про героїчну боротьбу з окупантами, то ми знаємо, що українські підпільники в краю ішли на нерівний бій тому, що мали також і нашу моральну і матеріяльну підтримку.

І знову ж, коли ми згадуємо про Закарпатську Україну, де підвелась могутня рука українського революціонера і мечем заявила перед цілим світом: тут стоїмо ми, тут Українська Держава — то ми з гордістю і вдоволенням відзначаємо, що ту озброєну руку підтримувала також і наша Організація.

Почесна і славна праця Організації Державного Відродження України викликала горду радість неупокореної — Воюючої України, кріпила її віру і надії на остаточну перемогу і торжество наших ідеалів.

Понесені жертви і пролита кров у боротьбі за волю України не пропали даром. Той факт, що нині всі головні частини українських земель, які були окуповані і зайняті кількома державами, тепер є під одним державним прапором як землі українського народу і української держави — не є випадковістю. Це сталось лише тому, що на всіх українських землях велася боротьба українських національних сил за своє ствердження в Українській Самостійній Соборній Державі. Це сталося тому, що на всіх українських землях стояв вартовий української революції з мечем в руках і іменем українського народу перед всім світом засвідчував: тут стоїмо ми. Тут Українська Держава!

Не є випадковістю і той факт, що нині Україна, як державна нація репрезентована також в Об'єднаних Націях і цим самим зайняла рівноправне місце серед інших державних народів на міжнародній арені. Це не є великодушним дарунком большевицької Москви чи виключно наслідком її дипломатичних маневрів. Те місце завойоване і скріплене кров'ю борців українського визвольного руху і незламною волею цілого українського народу. Це означає, що в процесі Української Національної Революції і дальшої боротьби ми стали державною нацією і не можемо вже думати, відчувати і прагнути інакше, як думає і чинить кожна державна нація. І з цим навіть наш найбільший ворог мусить рахуватися і на це зважати. Українська держава живе в серцях українців нашого часу, в їх національних почуваннях. Кордони української землі визначені мечем і кров'ю її вірних синів. Цей міцний союз землі і крови, над яким сторожить український дух з мечем соборної волі становить неприступну фортецю, перед якою ворог з його фізичною силою є безсилий і безрадний. І ми є горді, що в неприступних мурах цієї фортеці майбутній історик знайде і наш вклад міцно вмурований з гордим ім'ям Організації Державного Відродження України.

Та було б необачним і помилковим бачити сучасну дійсність і наше становище в ній тільки під цим кутом зору наших осягнень і здобутків. Сьогочасна дійсність ховає в собі і темні сторони— небезпечні і загрозливі для життя і нормального розвитку української нації.

І коли ми поглянемо з цього боку на наше еміґраційне суспільство то побачимо: ворог стоїть безсилий і безпорадний перед неприступною твердинею українського духа, а її сучасні оборонці на еміґрації у братовбивчій гризні і взаємній груповій ненависті забувають про небезпеки, що загрожують від чужинців і не помічають, що в цій метушні через незахищені брами непомітно пролазять ворожі посланці для довершення свого злочинного наміру.

І треба одверто і мужньо відзначити — ворожі спроби розкласти нас знутра, порізнити нас і розсварити не лишаються без наслідків. Українське еміґраційне суспільство не є відпорне на ворожі виступи і акції. Вся енергія скерована на внутрішню міжпартійну і групову боротьбу і взаємне очорнювання. В наслідок цього ворог має повну свободу дій, а українська суспільність на еміґрації втрачає і те, що мала, що здобуте її попередниками. Яскравим прикладом цього є сучасний стан нашої Організації. Наші лави дуже помітно поріддшали. Ті що лишилися не виявля-

ють достатньої енергії і зусиль для розбудови і поширення нашої організації. Чим пояснити це дивне явище, що наймогутніша українська організація в Америці, яка провадила таку корисну і жертовну працю для української справи і була гордістю і славою всіх українців є сьогодні так знесиленою. Чому поріднали її ряди? Чому відійшла від активної праці в ній частина навіть заслужених і відомих громадських діячів?

Для нас є очевидним, що сучасний стан ОДВУ відбиває стан всієї нашої еміграційної суспільности. Це не є криза ОДВУ, як певної формації. Нинішній стан ОДВУ відбиває кризу усього нашого українського суспільства. Досить згадати, що доноси на ОДВУ робили не лише чужинці і большевицькі аґенти а й «наші» противники з соціялістичного табору.

Ще яскравіший приклад який стверджує нашу думку є всім відомий розлам ОУН і всього суспільства на еміґрації на два протиставних табори. Це є взагалі чудо — що ОДВУ зберегла себе і встояла — бо ж так звані «революціонери» першою справою своєї революційної діяльности тут в Америці поставили — ліквідувати ОДВУ. І життя ОДВУ вже висіло на волоску. «Революціонери» вирішили, що вони мають право прийти на збори ОДВУ і ліквідувати її, бо для них є дорога лише та установа і та організація, яка служить їхній партії. На щастя ліквідувати ОДВУ або розвалити її не вдалося і вони створили ОЧСУ, як підпору своєї партії. Найбільш сумною сторінкою в усій цій історії є те, що дехто навіть з визначних і провідних людей ОДВУ попалися на гачок і вони були висмикнуті з нашої організації. Щоправда ці люди швидко розкусили які це «революціонери» і почали звідти утікати, але повернутись до ОДВУ було вже соромно і ніяково.

Не є нашою виною і той факт, що новоприбулі скитальці з українських земель почали творити свої окремі групи і організації, а частина знайшлася навіть серед чужинців і не прийшли до нас, в нашу заслужену Організацію. Це є вина і трагедія цілого українського суспільства. Тут виявляється брак національно-державницького виховання серед українських людей, брак справжнього патріотизму і політичної культури.

Ми не будемо судити цих людей — як тих що відійшли від нас, так і тих, що не знайшли до нас дороги. Нашим завданням є терпелива і жертвена праця серед всіх українців для піднесення їх культурного рівня і національно-державницького способу мислення. І ми віримо, що багато з них зрозуміють нас і будуть з нами.

Для цього мусимо насамперед вияснити перед затурканими українськими людьми справжнє обличчя ОДВУ, та її завдання і високе призначення. Мусимо також рішуче боротись проти ворожої пропаґанди і наклепів на нашу Організацію.

Наші партійні вороги ще досі намагаються вбивати в голови українців Америки наклепницькі твердження, що ОДВУ мовляв під час другої світової війни наробила помилок і викликала до себе підозру в нелояльності до Америки. Ще інші твердять, що ОДВУ стоїть на несприйнятливих хибних ідеологічних позиціях. І цим пояснюють сучасний стан нашої Організації і небажання в ній бути і працювати.

З такими поясненнями не хотілось би полемізувати, бо їх наклепницький характер очевидний. На них лежить печать ворожої протиукраїнської пропаґанди большевицьких агентів. Але в наш час цю пропаґанду ширять наші засліплені партійні противники і вона діє на частину нашого еміґраційного суспільства. А тому доводиться відповідати і на ці нерозумні і сліпі закиди партійних негаторів нашої Організації.

2. ОДВУ і Америка.

Чи ж мала за собою наша Організація якісь потягнення, що їх можна б було визначити як помилкові і такі, що підривали добру опінію про ОДВУ в очах американського уряду?

Як відомо в другій світовій війні ЗДА мала військовий союз із СССР для боротьби з Гітлером. Найбільший ворог українського визвольного руху большевицька Москва стала союзником Америки. Само собою зрозуміло, що сама природа і характер ОДВУ зумовили те, що вона знайшлася під найважчим і найсильнішим обстрілом наших ворогів — большевицьких агентів. З непригожої для ОДВУ кон'юнктури скористалися й інші протиукраїнські сили і навіть українські партійні противники соціялістичного табору. На ОДВУ посипались доноси, у яких доводилось «нелояльність» і германофільську орієнтацію цієї організації. Цілком зрозуміло, особливо коли взяти на увагу військовий час, що доноси й денунціяції спричинили зарядження слідства та провірку діяльности ОДВУ. І хоч слідство і провірка нічого злочинного і нелояльного не виявили, але політичні противники ОДВУ скористалися з цього факту для того: щоб своїми коментарями і партійницькими атаками скомпромітувати Організацію і ослабити. Як це не дивно, але ця партійницька наклепницька кампанія залякування і очорнювання ОДВУ продовжується деким ще й досі. І на жаль вона не знаходить серед нашого українського громадянства відсічі і не лишається без наслідків. Забувається при цьому, що на всі українські організації в Америці були доноси і наклепи і що ОДВУ не є партією, а Організацією загально-українського характеру. І тому радіти сучасному станові Організації, а тим більше продовжувати далі її підривати — це значить бути сліпим знаряддям большевицької агентури і цим самим допомагати ворогові Америки.

Які насправді були позиції ОДВУ під час другої світової війни?

10-й З'їзд ОДВУ 1940 року в одному з пунктів резолюції відзначив: «Третя Німеччина і Совєти в останніх місяцях поповнили чимало брутальних нападів на слабші народи. Коли, одначе, німецькі інвазії на демократичні краї дістали належне натаврування, такіж брутальні напади Совєтів мальовано в легших красках і деколи їх несправедливо і недоцільно оправдувано,

Пригадуємо, що Совєти веденням своєї крайньо самолюбної політики створили такі міжнародні обставини, які заохотили Гітлера до війни. Завданням Совєтів було й є цькувати одні захід-

ньо-европейські народи проти других; ослаблювати їх взаємною боротьбою і в той спосіб самим панувати» . . .

Так викривала ОДВУ злочинні наміри і дії большевицької Москви перед американською суспільністю і урядом. Ці остереження вона робила не лише в ім'я поневолених народів і правди. Це було також і в інтересах самої Америки. Сьогодні, коли большевицька Москва виявила себе одвертим ворогом Америки, ми з гордістю пригадуємо ці наші попередження. Життя і дальший хід подій цілком ствердили наші передбачення. Позиції ОДВУ в цьому питанні були правильними і це був суспільний обов'язок громадян Америки, українського роду, робити такі остороги перед небезпеками, які аж тепер для всіх стали явними.

Злочинна пропаґанда большевицьких агентів та їх свідомих і несвідомих поплентачів закидають нам германофільство і фашизм. Я є новий еміґрант і припускав, що може й справді українці в Америці не були, як слід поінформовані й можливо вітали Гітлера як визволителя України, так, як вітали німецьких солдат українські селяни, як визволителів з большевицького ярма, а совєтські солдати тисячами здавалися в полон. Здоровий розум і нормальна логіка ще не робить з цього висновок, що всі хто мав таку надію і таку віру були фашистами. Та дехто з наших партійних противників на свій розум робить саме такий висновок у відношенні до ОДВУ. Чи ж сподівалася ОДВУ в дійсності добра від Ґітлера і чи була германофільської орієнтації? Я перепитав старих членів ОДВУ і переглянув газети і літературу, яка видавалась ОДВУ і міг переконатися лише в одному, що це є ні на чому не оснований і брудний наклеп. В органі ОДВУ «Україна» за жовтень 1941 року я прочитав:

«Українці знають стару пословицю — де двоє б'ється там третій користає. Українцям немає до підтримки боротьби українського народу за свою другий є йому чужий. Один і другий несе йому національне поневолення, один і другий робить його рабом».

«Не думаємо лицемірити на спосіб інших угруповань. Гордо і одверто заявляємо, що коли наша прибрана Батьківщина, Злучені Держави вимагатимуть від нас жертв і посвяти, ми всі, як один станемо в ряд в обороні її інтересів. Ми рівно ж зовсім одверто заявляємо, що в рямцях вашингтонської конституції будемо боронити також і прав української нації», «Ворог Америки є нашим ворогом! Наїздник України є теж нашим наїздником!»

«Наша справа чиста, як кришталь, а наша праця є конечна для Визволення нашої Батьківщини з під ворожого ярма».

«ОДВУ і дальше стоїть на твердих і здорових підставах та дальше ще з більшою енергією вестиме працю на шляху до визволення Української держави. ОДВУ була, є і буде вірною і лояльною Злученим Державам та в рямцях її демократичної конституції дальше буде давати моральну і матеріяльну піддержку своїм братам, що в ім'я суто демократичних засад бореться за свою Незалежність. Сьогодні, коли два наїздники змагаються за панування над Українськими Землями, не можна попадати в стан безрадности. Наша праця саме тепер мусить бути більш інтенсивна, більш енергійна чим була досі. Не можемо і не сміємо прогайнувати так важного моменту для нашої нації: коли хочемо, щоб в майбутньому український історик міг згадати українців в Америці у своїм Літописі українських визвольних змагань «не злим тихим словом» — як каже Шевченко». («Україна» 1941 р.).

Ці означення позицій ОДВУ звучать сьогодні ще з більшою переконливістю і силою, ніж тоді, коли вони були проголошені. Вони лишаються й надалі нашим дороговказом. Ці наші позиції в жодній мірі не суперечать нашим суспільним обов'язкам, як громадян ЗДА і тих, що знайшли в цій країні свій притулок і захист. Навпаки як громадяни ЗДА ми є горді її вільнолюбними традиціями і хочемо, щоб наша новоприбрана Батьківщина мужньо стояла в обороні всіх пригноблених і поневолених. Наша допомога українському визвольному рухові скерована саме в цьому напрямі і є нашим вкладом у працю й зусилля Америки боронити свободу народів і свою свободу.

3. Наша ідеологія.

Наши противники очорнюють ОДВУ ще й тим, що називають нашу ідеологію хибною і незгідною з демократичними засадами. При цьому посилаються на те, що ОДВУ не один раз висловлювала симпатії і солідарність з Проводом Українських Націоналістів, морально і матеріяльно підтримувала ОУН і поширювала ідеї українського націоналізму.

На це є лише одна відповідь: український націоналізм тієї формації, якій ОДВУ симпатизує є ідеологією українського визвольного руху, що скерований не лише проти національного поневолення України, але також і проти тоталітаризму і в цьому розумінні він є демократичним рухом. Основні демократичні принципи, як свобода слова і думки, народовластя і т. д. знаходять в системі українського націоналізму своє повне ствердження і реалізацію як в теорії так і в політичній практиці ОУН і Проводу Українських Націоналістів. І тому ОДВУ боролася і буде боротися проти брудних наклепів і очорнювання українського націоналізму, як також проти викривлень його лженаціоналістами. ОДВУ є незалежною організацією громадян ЗДА українського Роду і новоприбулих скитальців і керується демократичним способом за за участю всіх членів Організації.

ОДВУ постала, як організація громадян ЗДА Українського Роду для моральної і матеріяльної підтримки боротьби укранського народу за свою свободу і Державне Відродження України. Це був великодушний відгук українців, що знайшлися на вільній землі Вашингтона, які бажали такої ж свободи і людських прав своїм братам і сестрам по крові на Українській Землі. ОДВУ вважає, що свободу і людські права мусить мати кожна людина і всі народи. І тому як громадяни вільної демократичної країни, ми вважаємо боротьбу за свободу священною, а допомогу їй, як свій людський моральний і суспільний обов'язок.

Український Визвольний Рух у всіх його проявах, чи то у формі українського противольшевицького підпілля, чи то у формі військових формацій УПА, чи то у формі ідейного і морального спротиву українських національних сил у всіх галузях економічного, політичного і культурного життя є виявом волі українського народу до свободи і незалежного державного розвитку, як суверенної нації. До цієї Воюючої України звернені наші погляди і ми хочемо прикласти всіх своїх сил для надання їй моральної і матеріяльної підтримки і помочі. Цим самим хочемо спричинитися до реалізації центральної ідеї українського визвольного руху — ідеї суверенности і самостійности української нації і відродження Української Соборної Держави.

Ми є проти імперіялізму і поневолення слабших народів. Ми за повноправність всіх народів малих і великих. Ми є проти панування права сили в міжнародніх відносинах і агресивних воєн. Ми за мирне полагодження спірних міжнародніх проблем на основі пошанування свободи і волі народів.

Такі наші ідеологічні позиції в міжнародніх питаннях. Виходячи з цих своїх ідейних позицій ми підтримуємо рішення американського уряду скріплювати свою оборону і боронити загрожену свободу Кореї та сподіваємося, що американський народ ідучи за вільнолюбними традиціями і стаючи в обороні своєї власної свободи буде рішений боронити свободу кожного загроженого чи поневоленого народу, в тому числі й українського. Цим самим Америка здійснить своє історичне післанництво, яке кладе на її плечі історія.

Призначенням ОДВУ в Америці є ширити і популяризувати ідеї українського визвольного руху, і спричинитися до усвідомлень загальнолюдської визвольної Місії Америки серед американського суспільства.

Наша ідеологія, в цьому відношенні, це дорогоцінніший ідейний вклад українців у духову скарбницю американської нації та в її морально-ідейне озброєння.

4. ОДВУ і Україна.

Які ж наші ідейні позиції в українському світі? Чи маємо ми свій шлях і своє окреме призначення серед ряду інших українських організацій?

Сьогодні, ніж будь коли, ми можемо твердо і ще з більшою певністю і переконливістю ствердити: так, ми маємо свій шлях і своє призначення також і серед українського суспільства.

Над Україною нависла величезна загроза. Загроженим є не лише нормальний розвиток української нації, а саме фізичне існування українського народу. Настали часи, коли українська нація мусить виявити максимум зусиль і енергії для свого самозбереження. Для цього є лише один шлях: кожен українець і всі українські політичні течії й організації мусять спільно діяти в одному напрямі проти спільної для всіх загрози. Для цього потрібно, щоб в душах всіх українців були подолані пережитки ідей, поглядів і почувань нашого минулого, які нас роз'єднували і роз'єднують і щоб запанувала ідея нашого часу — ідея всеобіймаючої, свідомо виявленої, натхненої, дієвої і боєвої національної солідарности і жертвенности. Щоб всі ми стали плечима до плечей — як праві так і ліві, як поступовці так і консерватори, як революціонери так і опортуністи, як соціялісти так і націоналісти і творили одну «громаду скуту», організоване суспільство. Ось та ідея, яка диктується життям і потребою нашого часу.

На жаль українське суспільство на еміґрації опановане пережитками ідей дня вчорашнього і позавчорашнього і є глухе й сліпе до вимог сучасности.

І тому замість того, щоб будувати суцільний національний фронт будуються ріжні партійні фронти, скеровані не так проти спільного ворога, як проти своїх же братів українського роду і крови. І саме ці внутрішні фронти знаходять серед української еміґрації своє виправдання й ідеологічне обґрунтування. Одні пишаються своїм відокремленням від інших українців, тому що вважають, що тільки вони представляють воюючу Україну, а всі інші то опортуністи, сервілісти, зрадники і безбожники. Інші будують свій «демократичний фронт», вважаючи, що тільки вони є демократами і поступовцями, а всі інші — це є реакціонери, тоталісти і фашисти. В цьому зачарованому колі взаємного протиставлення і взаємної негації, сліпих упереджень і недовір'я один до одного витрачається так потрібна дорогоцінна суспільна енергія, губляться найкращі ідеї й починання нашого часу, гасяться найліпші пориванння й ентузіязм найкращих людей української нації. Теоретики партійних фронтів провадять через свою пресу ідеологічну підготову внутріщньої громадянської війни і фактично вже ведеться холодна війна, яка як відомо, може привести лише до одного — до війни гарячої. Приклади такої війни ми вже мали не лише в часи революції 1917—20 років, а й під час другої світової війни, коли одна партійна група захотіла підпорядкувати собі Українську Повстанчу Армію і почала фізично винищувати повстанців інших політичних напрямків. Злочини поповнені в цей час супроти українського визвольного руху не тільки не осуджені, а й дальше теоретично обґрунтовуються в системі певної ідеології, а ті, що поповнили ті злочини стоять на чолі деяких українських організацій і дістають чималі суми грошей для своєї вузько-партійної і групової праці. То ж і не дивно, що люди, які винні в тих злочинах і несуть за них відповідальність не лише не визнали своїх провин і не усвідомили своєї вини і ваги пролитої братньої крови, а навпаки у своїй пресі продовжують ділити українське суспільство на «чистих» і «нечистих» і загрожують останнім повною їх ліквідацією.

Диверсанти і бунтарі проти законного проводу українських націоналістів проголосили у свій час, що дальше існування і працю того Проводу і ОУН вони розглядатимуть, як диверсію з усіма наслідками, що звідси випливають. До яких наслідків це привело — всі ми знаємо. Знищити увесь Провід Українських Націоналістів і ОУН диверсантам не удалось, але українське суспіль-

ство мусить не забувати про цей їх намір. Український Націоналістичний Рух не є справою однієї партії. Це є один з найбільших осягів українського визвольного руху нашого часу і добром цілої української нації. Проводові Українських Націоналістів і ОУН під керівництвом полк. А. Мельника належить історична роль збереження доброго імени українського націоналізму, чистоти його ідей і послідовности його ідейно-політичних і морально-духових позицій.

Лженаціоналісти з табору диверсантів і сьогодні продовжують свою попередню ідеологічну і політичну лінію, скеровану на знищення своїх політичних противників і тотальне опанування диктаторськими методами цілого суспільства. Їх представник на переговорах в Українській Національній Раді зовсім недавно заявив, що крім УГВР інших сил в краю немає і не може бути. А коли й виявляться, що вони там є, то мусять вони підпорядкуватися УГВР, інакше буде вважатися їх диверсією і вони будуть знищені.

З усього цього ясно, які небезпеки таяться внутрі українського суспільства. Перед ним відкривається загроза власного самознищення. З одного боку, маємо «демократичний фронт» складений переважно з старих партій соціялістичного і ліберального напрямку з їх партійно-клясовими уявленнями і доктритальним способом мислення і, з другого боку, фронт «воюючих революціонерів» з їх методами, виключности й відповідною ідеологією і способом мислення. Обидва ці ворожі і непримиренні фронти являють собою день вчорашній і позавчорашній. І ті й другі несуть на собі тягар ідейних пережитків нашого минулого.

Звідси випливають наші завдання на ідеологічному фронті.

ОДВУ є не лише організацією моральної і матеріяльної підтримки українського Визвольного Руху. Вона заступає також певні ідейні позиції і має своє виразне духове обличчя. І в цьому відношенні ОДВУ має відіграти свою роль і своє призначення в українському світі.

Призначенням ОДВУ є допомогти українському суспільству і його політичним течіям якнайшвидше подолати ідейні і психологічні пережитки минулого вчорашнього і позавчорашнього — і духово об'єднатися в сучасному у спільних ідеях, які диктуються живою потребою нашого «сьогодні».

Мусимо звільнити наш національний корабель від поржавілого тягару залишків доктринального партійництва з їх перетлілим ідеологічним вантажем, розірвати ланцюги старих упереджень і забобонів підняти якорі, що тримають нас в безсилому борсанні в глухій затоці загальної сварні і рушити на широкий простір, як досвідчені майстри корабля і його видючі керманичі.

5. Перед новим днем.

Перед нами новий день. Тугою за ним сповнені серця всіх українців. І ми вже бачимо загальні обриси монументальної, синтетичної і суверенної доби українського відродження.

Цей новий день виявляється перш за все як новий етап в розвиткові української суспільно-політичної думки.

Теза 19-го віку, віку нашого малоросіянства і просвітянського культурництва, з його партійництвом соціялістичного і ліберального напрямку викликала антитезу початку 20-го віку у державному відродженні української нації і в такзваному «вісниківстві». Заперечення тези вісниківського актитезою було доведене у нас до крайніх меж негації і протиставлення і виявилось згодом, як руйнуюча однобічність. І це вже було сигналом про вичерпаність її ролі. Стали визрівати, як зерна в колосі, ідеї нового етапу. Так в процесі відродження української нації і розвитку суспільно-політичної думки ми вступили в добу, коли, скинувши луску вчорашнього і позавчорашнього і засвоївши позитивні надбання попередніх двох етапів, знайшли себе в примиренні і знятті протиріч тези й антитези в синтезі.

Гряде доба української синтези.

Відштовхуючись від примітивної елементарної стихійности національного процесу бездержавної нації через волюнтаристичний націоналізм «вісниківського етапу», через партійні бої і боротьбу протиставних ідей, прямуємо до синтези тих ідей на новому етапі.

Нову добу передчував і провіщав славної пам'яти Симон Петлюра, коли писав: «Справа української держави — це справа цілої нації української, а не якоїсь кляси її чи партії ... Отже, пріоритет державности над партійністю, загально-національних інтересів над клясовими та груповими, партійними — мусимо ми зрозуміти і відчувати, як категоричний імператив, як одну з головних умовин нашого державного будівництва».

Цю ідею Петлюри, як ідею нового дня, розвиває і боронить український націоналістичний рух, коли проголошує і закликає: «Нація понад кляси, — Держава понад партії, — Нація понад усе!»

З почуттям морального вдоволення і національною гордістю мусимо відзначити, що в українському суспільстві діють також і творчі будуючі сили. У політичному світі такою силою є насамперед Провід Українських Націоналістів і Організація Українських Націоналістів під керівництвом полк. Андрія Мельника. Це є та третя сила, яка стоїть над ворогуючими фронтами українських партій на ідейних позиціях нового дня, творить його ідеологію і є носієм ідеї української синтези нашого часу. ОУН стверджує і пропагує цю ідею в теорії і згідно з нею формує нову людину нашого часу з її новим світоглядом і новою ідеологією. Згідно з ідеєю української синтези ОУН дострою і свою політичну практику. ОУН пропонує також свою методологію — як осягнути повне втілення і вияв ідеї в житті, Український націоналізм — шлях до синтези. Як ідеологія, Український націоналізм є живим втіленням синтези ідей попереднього розвитку української суспільно-політичної думки.

Живі будуючі сили українського суспільства, які формують образ нового дня і йдуть шляхами української синтези виявлені також і на культурному фронті. Ідею синтези поклала в основу своїх ідеологічних позицій організація україньс-

ких письменників і мистців на еміґрації — МУР. І це є дуже прикметна річ — ідеологами МУР-у є наші визначні сучасники, які виросли і сформувалися в атмосфері українського націоналізму і були його симпатиками або й діячами. Таким є Д-р Шлемкевич і Улас Самчук.

Все, що живе і розвивається, що творить і має віру в свою силу і своє призначення — все те не може бути глухим і сліпим до вимог сучасності. Здорові елементи є у всіх середовищах і партіях. І це є запорукою остаточної перемоги нових ідей нашого часу. Інерція минулого ще тяжіє над багатьма представниками дня вчорашнього і позавчорашнього. Але це протирічилоб законам розвитку, коли б новий день творило виключно нове покоління, знегувавши цілком своїх батьків і заперечивши все в попередньому історичному розвиткові. Антитеза батьків і дітей знімається сьогодні в їх єдності.

Візьмемо такого представника дня позавчорашнього, як Володимир Винниченко. Прочитайте твір його останніх днів «Розлад і погодження» і ви переконаєтесь, що по суті він є співзвучним своїми провідними ідеями і духовим наставленням до твору М. Шлемкевича — «Синтеза ідей або громадянська війна», як також і до статті Уласа Самчука «Секти—партії чи суспільство — нація». Всі ці публікації в свою чергу перекликаються з провідними ідеями українського націоналізму оунівської формації під проводом А. Мельника.

Бандерівців ми віднесли до дня вчорашнього, як носіїв вісниківської антитези. Але візьміть ви такі публікації, як «Позиції українського визвольного руху» та інші «краєві матеріяли». Про що вони свідчать? Вони свідчать про великий духовий перелом й ідеологічну еволюцію. Колишні бунтарі проти ідеологічних позицій Проводу Українських Націоналістів, яким вони протиставили ідейні позиції «вісниківства» тепер фактично повертаються на позиції ОУН, на властиві позиції українського націоналізму. Було б великим добром, як би ці здорові елементи остаточно перемогли свою стару інерцію і владолюбство своїх амбітних проводирів. Це б відкрило б шлях до об'єднання українського націоналістичного руху і унормування внутрішнього життя цілого українського суспільства.

Який висновок випливає з наведених фактів. Цей висновок недавно висловив один із відомих наших публіцистів словами: «Український націоналізм перестав бути справою партії, а став справою нації» (Ю. Шерех — «Думки проти течії» ст. 38).

Це означає, що новий етап — етап української синтези твориться під ідейною гегемонією українського націоналізму.

ОДВУ стояла і стоїть на ідеологічних позиціях нового дня, які знайшли найвиразніший вислів у системі українського націоналізму. Цим самим визначаються наші позиції в українському суспільно-громадському житті і напрям нашої діяльности в ньому.

Тезі й антитезі двох взаємно-поборюючих фронтів ми протиставляємо ідею суцільного національного фронту опертого на морально-ідейній основі національної солідарности і патріотичного служіння Батьківщині. Реальним втіленням цієї ідеї буде повна консолідація українських національно-самостійницьких сил на еміґрації, навколо единого державно-політичного центру. Кожна українська організація чи політичне угруповання, які діють у цьому ж напрямі, не є нашими суперниками, а є нашими побратимами у спільній праці і боротьбі за здійснення нашого спільного Ідеалу.

ОДВУ стоїть за консолідацію на базі Української Національної Ради, як на тій реальній основі, що символізує наші визвольні традиції попереднього часу і представляє собою Державний Центр Української Народньої Республіки, який юридично і морально зобов'язує всіх українців. В межах Української Національної Ради є найзручніше здійснити погодження і співдію всіх українських політичних сил і угруповань.

ОДВУ рішуче протистояла і протистоїть спробам окремих політичних груп творити свої державні центри і накидати їх владу всім українцям, Так само будемо протистояти проти спроб окремих груп перетворити УНР на своє знаряддя для вузько-групових партійних цілей. Усі партійні й групові амбіції мають замовкнути перед маєстатом соборної України.

Історія жорстоко осудить апологетів «демократичного фронту», які вважають, що прийшов їх час для відплати їх вчорашнім противникам і реваншу. Негація і обкидання болотом українського націоналізму шкодить цілому українському визвольному рухові і вона не промине безкарно. З прикрістю і жалем доводиться відзначати, що багато з наших демократичних партій ніяк не може вирватися з лабет своїх партійних схем і способу мислення категоріями вчорашнього і позавчорашнього дня, категоріями внутрі національної боротьби і ворожнечі між поступовцями і консерваторами, між правими і лівими і т. д. В найліпшому випадкові висувається як альфу і омегу демократичного світогляду це знаменитий принцип «fair play» — вільної гри партій і конкуренційної боротьби егоїстичних партійних амбіцій і інтересів. Фактично цей світогляд ідеологічно виправдовує розсвареність партій, які, щоправда, співіснують, але кожна з них готова пожерти іншу або інші, як павук пожирає павука. Ми критично ставимось до такої ідеології і такого світогляду, вважаючи його шкідливим для добра нації. Такий демократизм веде до тоталізму — до перемоги одного і до диктатури однієї партії.

Ідеологія тоталітаризму є зворотньою стороною тих же принципів внутрі національної боротьби егоїстичних сил і перемоги матеріяльно і фізично сильнішого. Різниця лише та, що тоталітаризм ліквідує своїх суперників і фізично і в такий спосіб забезпечує «єдність нації».

Обидва світогляди є для нас не сприйнятливі і ми їх заперечуємо. Демократизм українського націоналізму є в почуваннях національної солідарности і єдности всіх складників нації. Культ цих почувань і свідомости національного солідаризму і єдности у спільному служінні Батьківщині є нашим шляхом до нашої демократії і нашої єдности нації.

6. Наше призначення.

Виходимо з тієї засади, що тільки цілковите духове перетворення дотеперішнього способу мислення і партійного наставлення, тільки присвоєння собі зовсім нового духа, нових уявлень і нових методів суспільної дії і співжиття може нас врятувати Призначенням ОДВУ виховувати в цьому дусі своїх членів і впливати на українське суспільство в цьому ж напрямі. Приймаємо на себе замовлення нашого часу. Відчуваємо душею й серцем чого жадає від нас історія. Хочемо бути виразниками прогресивних тенденцій українського історичного процесу і своєю свідомою історичною функцією здійснити наше призначення.

Не слід забувати — зло лежить не лише по той бік ворожої барикади, а й серед нас самих, не на сторінках історії, а в людських серцях і душах. Є глибокою помилкою думати, що коли ми звільнимось від окупантів і здобудемо свою самостійність то на українській землі настане той «рай», про який мріємо. Українське суспільство на еміграції є вільне. Чи ж є ідеальними наші суспільні відносини і чи є ми всі людьми національно-державницького способу дії і мислення? Які є ми такою буде і наша держава. То ж тисячу разів був правий поет коли писав: «Держава будується не в будучині — Держава будується нині». (Ольжич).

Звідси ясно випливає величезна виховна роль організованого суспільного життя, побудованого на здорових ідейно-моральних основах. Це є школа національно-державницького будівництва, що її має можливість пройти українська політична еміграція за межами своєї поневоленої Батьківщини.

ОДВУ буде змагатися за такі супільні відносини і такі ідеї і поняття, які виховували б свідомих державників і соборників, а не розсварених отаманів і партійних покручів.

Кожна епоха має свої завдання. «Треба відчути свою епоху, треба пізнати, на що вона хворіє» писав М. Хвильовий. Треба душею збагнути чого жадає від нас сьогодні історія. Кожний суспільно-політичний рух, який стає рушійною силою історичного процесу і формує духове обличчя нової епохи скеровує свою боротьбу перш за все проти «хвороби» свого часу і намагається усунути її, як луску відживаючого вчорашнього дня, щоб дати розвинутись і ствердитись в дійсності новому дневі чи новому етапові.

Після військової поразки українських визвольних змагань 17—20 р. українська політична думка зробила переоцінку вартостей попередньої доби і заперечила її в своїх антитезах і вони, ці антитези, становлять ідеологію і методологію нового етапу, нової доби. Найгостріше і найвиразніше робив переоцінку вартостей Донцов і його антитези вже прийнято іменувати «вісниківством», як певну систему ідей і методу, властиві для цього етапу. Сьогодні ми робимо переоцінку ідей і методів «вісниківства», як те, що виконало свою рушійну роль і виродилось у «хворобу» нашого часу. Ми на етапі синтези. Так перед нами постає три етапи, три щаблі в розвиткові суспільно-політичної думки, три епохи з властивим їм стилем, ідеологією і способом мислення й діяння. В динаміці змін ідей і понять ці три щаблі постають перед нами як теза, антитеза й синтеза. Ми на етапі синтези.

Особливістю нашого часу є та обставина, що хворобу нашого часу складають залишки обох попередніх епох, неподолані в свідомості наших сучасників. Але разом з тим наша епоха дає багатющий матеріял історичного досвіду попередніх етапів і багатство ідей для синтези нашого часу.

Стоїть питання: яка ж політична течія має найбільше данних перебороти хворобу нашого часу і своїм почином та прикладом покласти печать на образ нової доби, спричинитися до її духової формації?

Відповідь може бути тільки одна: нову добу формують ті, що мають систему ідей і суспільний ідеал та методи його осягнення, які відповідають духові данної доби. Ми вже відзначили, що в осередку нових людей нового часу стоїть формація українського націоналізму і окремі публіцисти, які були або є під його впливом.

Для більш яснішого ствердження цієї тези звернемось до матеріялу, який дає нам розгляд методології данних формацій.

Метода антитези і метода синтези мають свої специфічні відмінності, свій окремий дух, які часто є розбіжними. Донцов між іншим писав: «Антитеза — це мов ріка, що виступає з берегів, але теза — в стадії її упадку — це мов висхла річка. Контракція часом влучає поза свою мету, але так завше буває з антитезою. Без «негаторів» — життя гниє в старих формах. В проти є часто більше творчої сили, як в «за». «Гегель казав, що ніяка афірмація неможлива без негації... Звідси випливає величезне значіння негативного моменту кожної ідеї. Ідеал осягається лиш тим, що йдеться не дорогою погодження, лише контрапунктування і тим осягається, що існуючі односторонності входять в новий ритм. В тім є глибоке оправдання всякої односторонності, аж до найабсурднішої, найбільш засліпленої ворожости».

В цих словах Донцова дано клясичну апологію антитези. Її функція лежить в поляризації, в запереченні і негації. Відзначені ознаки і особливості антитези характеризують методологію «вісниківства». У свій час «вісниківство» відіграло свою прогресивну роль. Але, як це визнає і сам Донцов, існуючі односторонності тези й антитези входять в новий ритм і тоді настає час для синтези. Дух синтези характеризує методологію українського націоналізму.

7. Наш шлях.

Наші публіцисти і теоретики, особливо противники українського націоналізму плутають і утотожнюють його з «вісниківством», інакше кажуче з публіцистикою Донцова. Поминаючи свідоме і навмисне плутання й утотожнення донцовізму з націоналізмом його противниками слід пояснити це плутання такими також об'єктивними обставинами:

1. по-перше Донцов на привеликий жаль назвав свою концепцію націоналізмом;

2. по-друге — український націоналізм як масовий рух в Галичині, особливо серед студентства, проходив під великим впливом публіцистики Донцова і в цьому розумінні цей рух пройшов через «вісниківство»;

3. по-третє — бандерівський відлам від ОУН зберіг назву націоналістів, виступаючи послідовними донцовістами в політичній практиці.

В дійсності теоретики українського націоналізму з його Проводу розходились з Донцовим і навпаки Донцов розходився з Проводом і лишився теоретиком бандеризму. Розбіжності між «вісниківством», а значить і бандеризмом з одного боку і українським націоналізмом з другого, дуже легко простежити на конкретних прикладах. Зокрема дуже розбіжні настанови в методології.

Донцов якось писав: націоналізм це «однобічність» замість еклектизму. Так визначав Донцов свій «націоналізм» з методологічного погляду. І це є слушна характеристика його ідей і поглядів. Він з незрозумінням і негативно відзивався на адресу провідного теоретика ОУН М. Сціборського, який за висловом Донцова «намагався погодити свій «націоналізм» з ідеями Грушевського і Драгоманова, з ідеями західно-европейського парляментаризму» у праці «Націократія» (Донцов — «Дух нашої давнини» ст. 6).

Про що це свідчить? Це є виявом абсолютного несприйняття і ворожости Донцова до синтези. Для нього — це «еклектика». І навпаки теоретики українського націоналізму підносять синтезу, як головний принцип методології українського націоналізму. Виходячи з різних методологічних настанов «вісниківство» з одного боку і український націоналізм з другого давали різні відповіді на одне і теж питання. Теорія Донцова, це ідеологічна база однобічників. Теорія українського націоналізму є наскрізь синтетичною. Для прикладу досить взяти трактування такої проблеми, як «нація, кляси і партія». В системі українського націоналізму маємо таке її трактування:

«Ні політична партія, ні суспільна кляса, ні стан не відповідні як становище, з якого можна було б обняти, зрозуміти і кермувати життям нації, бо всі вони однобічні . . . Тому ні одна з цих форм не підходять для цілей націоналізму, що остається тим, чим він є, власне шляхом поборення в собі духа партійности, клясовости, становости. Головним предметом його прямування є зісуцільнювання ріжного при помочі доповнення й синтези, а не упрощування його шляхом виключення й негації . . . Метою його є найвищі синтетичні досягнення при найменшій затраті форм ріжнородности життя та при найменшому обмеженні індивідуальної свободи» (Ю. Вассіян — «До головних засад націоналізму», «Розбудова нації» 1928, ч. 2). Звідси й відповідна постава до партій. «Провід повинен та буде базуватися у своїй діяльності на співпраці з поодинокими національними організаціями . . . Не є його ціллю, обмежувати діяльність існуючих організацій, але тільки впливати на правильний їх напрямок». Читаючи таке трактування данної проблеми українським націоналізмом ми одразу відчуваємо, що це трактування є виразно антивісниківським, антидонцівським. І тому Донцов одразу ж відгукнувся на це місце громовою реплікою на адресу Проводу Українських Націоналістів у своєму вісникові: «Скрізь зродився новітній націоналізм у тяжкій боротьбі з силами вчорашнього дня . . . Чому лиш нам «націоналізм» проголошує, що «не є його ціллю обмежувати діяльність існуючих організацій, але тільки впливати на правильний їх напрямок . . . Тільки впливати . . .» (Донцов — «Проблема поколінь», ЛНВ, 1928, липень—серпень). Відповідь на питання Донцова «чому» є лише одна: тому, що український націоналізм є тим, чим він є і не бере зразків з чужих «націоналізмів».

8. Життя і теорія.

Питання, що їх ми тут заторкнули не є питаннями виключно абстрактної теорії — це питання нашого повсякденного суспільно-політичного життя. І це є не випадковим, що Донцов продовжує проповідувати свою ідеологію на сторінках цантрального пресового органу ОЧСУ, а ми тут на з'їзді ОДВУ її критикуємо. Не є випадковістю і той факт, що українскі націоналісти проповідують ідею національної солідарности всіх українців і в консолідації українських політичних сил в УНР практично цю ідею реалізують, а Донцов і його однодумці ту ідею негують і ведуть боротьбу проти УНР. Перед нами два різні шляхи, два різні способи мислення й дії, дві різні системи . . . Ми не ставимо перед собою завдання поборювати ту чи іншу організацію, чи особу. Ми боремось проти шкідливих ідей і поступовань. Наш час є часом великої відповідальности кожного за долю нації. Дуже часто ми чуємо, що всі ми, українці, маємо один ідеал, одну мету, але різні шляхи і методи дії, для осягнення цього нашого ідеалу. Таке уявлення є фальшивим. Різні шляхи і різні методи ведуть до різних наслідків, а тим самим зовсім не ведуть до спільного ідеалу. Невідповідність шляху і метод до мети — ідеалу ведуть до заперечення цього ідеалу або перетворення його в протилежність. Так сталося з большевиками, які своїми методами осягнення ідеалу справедливого соціяльного ладу перетворили той ідеал в свою протилежність — в дантове пекло, від якого відвертаються думаючі соціялісти. Так сталося з нашими лженаціоналістами, які шляхетні ідеали українського націоналізму так спрофанували і викривили, що від того їхнього «націоналізму» відвертаються всі думаючі українці.

В природі існує нерушимий закон єдности, форми і змісту, ідеї і способів її втілення. Невідповідність способів веде до викривлення і збіднення ідеї.

Перед нами завдання: осягнути наш ідеал, нашу найближчу мету: морально-політичну єдність всіх українців навколо єдиного державно-політичного центру. Це наш перший і неминучий крок на шляху в обітовану землю. Шлях в Україну, в таку, як ми її уявляємо, не прямий і не легкий. На цьому шляху безліч перешкод не лише зовнішнього, але й внутрішнього порядку.

Цей шлях перетинає не лише зовнішній ворог. Шлях на нашу Україну лежить також через наші душі, через наші серця, наші нерви і наш розум. Це означає, що перед нами стоїть завдання опанувати самих себе і самих себе розбудувати на вищому щаблі. Розбудова нас самих, нашої суспільно-політичної думки і культури, нашої духовости і нашого характеру, — це й є розбудова української нації. «Держава будується не в будуччині — держава будується нині . . .»

Український націоналізм дає свою відповідь, що саме розбудувати і **як**, виходячи з вимог сучасности і конкретних історичних обставин. Це «що» і «як» становлять нерозривну єдність, взаємну обумовленість в єдиній системі нашого світогляду, нашої ідеології і нашої політики. Цілим своїм комплексом це є потенціяльна дійсність майбутнього, за яке ми змагаємось. Стверджуючи нашу систему ідей і морально-духових вартостей, поширюючи їх в українському світі, ми тим самим наближаємо прихід нового дня і розбудовуємо джерела й основи майбутнього Державного Відродження України.

«Націоналізм приготовляє нову епоху, а нову епоху творять ті, що борються з своїм часом. Нову епоху творить лиш той, хто стоїть в одвертій боротьбі з своїм часом, хто змагається за здійснення майбутнього, проти сьогочасної дійсности».

Так писав колись Донцов і це добре сказано. Стоїть лише питання хто ж саме сьогодні стоїть в одвертій боротьбі з нашою сьогочасною дійсністю в її негативних формах і виявах і хто сіє зерна кращого майбутнього, вирощує їх і цим самим приготовляє нову епоху?

Наша сьогочасна дійсність — це є наше розбиття на ворогуючі між собою табори і «фронти» і то саме тоді, коли зовнішній ворог загрожує всім нам тотальним знищенням. Наше сьогодні — це взаємне недовір'я один до одного, це культ ненависти і виключности. Наше сьогодні — це наша сучасна преса, де ведеться ідеологічна підготова внутрішньої громадянської війни, це наше сучасне суспільство на еміґрації де вже йде нині «холодна війна» і яка вчора вже переходила і неминуче перейде завтра у війну гарячу, якщо наша дійсність лишиться такою ж, якою вона є сьогодні.

Хто ж поширює ідеологію відокремлених фронтів і внутрішньої боротьби? Хто вів і веде холодну війну і практикував і далі загрожує практикувати війну гарячу? Хто поглиблює взаємне недовір'я і виховує своїх прихильників в дусі ненависти і негації і цим самим творить сьогочасну дійсність, такою як вона є, замість того, щоб з нею боротись?

Хіба є потреба після цих слів називати імена і наводити приклади? Вони у всіх нас на очах. Ось перед нами «Сурма» — ідеологічний орган ЗЧОУН. Про що ж сурмить ця «Сурма» своїм прихильникам сьогодні. Вона сурмить на сполох заголовком статті: «Ідейно-політичний наступ ворога на ОУН». Хто ж це той «ворог». Це увесь той, як пишеться в статті, «антинаціональний і антинаціоналістичний фронт на еміґрації, починаючи від соціялістів всіх відтінків і на групі Мельника кінчаючи».

Це нагадує нам вірш одного сталінського поета, який починається словами:

Всіх панів до' дної ями,
Буржуїв за буржуями . . .

Які ж провини мають ці наші «пани», і буржуї, що проти них сурмить «Сурма», як про «ворогів». «Сурма» запевняє своїх читачів, що це воюючі атеїсти і матеріялісти і що «в цій точці увесь український антинаціональний і антинаціоналістичний табір стоїть на одній ідеологічній позиції з комунізмом» і що «цю язву атеїзму, матеріялізму і антихристиянізму соціялістична диверсія намагається прищепити» українському суспільству.

Такою пропагандою не слід легковажити. Не забуваймо, що в цьому дусі виховується численне членство цієї організації, яке всьому цьому вірить. З минулого досвіду ми вже знаємо, що в число «ворогів» чи «агентів ворога» були зачислені видатні патріоти і були знищені. І ось один з цих «християн і святих» в іншій публікації смакує свою роботу в майбутньому так: «В грядущих днях і ділах Україні принесе волю і народові творче життя тільки сувора невблагана, безкомпромісова і кривава боротьба з ворогами і їх агентурою серед нас. Тут не поможуть жодні лементації про терор, насильство, фашизм, нацизм і т. т.» (М. Мартинюк — Камо грядеши?). Не слід легковажити цими погрозами ще й тому, що це не випадкові заяви випадкових людей. Це промовляє їх провід. Це не хвилевий настрій, а цілком викінчена ідеологія. Труднощі боротьби з такою ідеологією полягають в тому, що нею пронизана вся наша сучасність і суспільство призвичаїлось до неї як до нормального і природнього явища. Знищення найліпших українських патріотів у нас не вважається кримінальним убивством, лише тому, що ці вбивства освячується іменем України і тому, що це називається «революцією». Братовбивців у нас не судять — вони ходять між нами як національні герої. Такою є наша сьогочасна дійсність. Так постає перед нами дивовижний парадокс: Середовище донцовістів, яке поставило своїм завданням піднести духове здоров'я нації само стало середовищем деморалізації і кривавих братовбивчих злочинів. Замість подолати сучасну дійсність з її доктринерським партійним розбиттям і стати творцем нової дійсности воно поглибило і поглиблює те розбиття, ще більше загострило хворобу нашого часу і стало її найвиразнішим носієм і навіть ідеологом.

Найдосаднішим тут є те, що все це прикривається і освячується іменем ОУН і українського націоналізму і наше суспільство приймає це за «чисту монету», тоді, коли в дійсності це середовище організаційно відкололось від ОУН, відмовилось від послуху законному проводові і відмежувалось ідеологічно й політично. Ідучи за логікою вони мусили б прибрати для себе зовсім іншу назву, бо всім цим утратили моральне і юридичне право називатися іменем тієї організації, від якої відійшли і яку заперечили, як чужу для них, і зрадили найголовніші її ідеологічні засади і моральні приписи. Слід бути послідовними й відмежуватися також і назвою.

Повстає питання: звідки цей парадоксальний розрив між ідеалами українського націоналізму і тим, що витворює і має за собою данне середовище?

Це є дуже важливе питання як у теоретичному, так і практичному його значенні, бо ж ці «націоналісти» мають за собою такий шлях, такі дії і такі наслідки своєї внутрішньої політики, які є прямим запереченням українського націоналізму. Звідки цей парадокс, які його джерела й походження?

Коротка відповідь на це питання є одна — це невідповідність того шляху і тих методів, що їх обрало це середовище до світогляду й провідних ідей українського націоналізму. Людину оцінюємо не по тому, що вона думає про себе і як себе реклямує, а якою вона є в житті, у своїх поступованнях і діях. Так ми оцінюємо і дане середовище. Назвати себе націоналістами — цього ще не досить — треба ними бути. Що з того, що ці «націоналісти» називають себе найліпшими патріотами і найчистішими християнами — треба це довести на ділі. А на ділі ми бачимо щось протилежне. Мало написати, що ми є ідеалістами, а всі інші — матеріялісти і безбожники. Треба це виявити на ділі. Цю розбіжність між голошеними гаслами і життєвою практикою дехто намагається виправдати в такий спосіб:

В наші часи не можна жити і боротись додержуючись правди, справедливости, моралі і християнської віри. Революція не робиться в білих рукавичках і тому подібне. Звідси робиться дальший висновок — для осягнення мети добрі всі засоби. Україна потребує сильної організації і залізної дисципліни. Для осягнення цієї мети не слід зупинятись ні перед чим. А коли треба то слід пожертвувати кров'ю навіть вчорашніх своїх побратимів... Нам потрібна сила нашої організації — а тому мусимо знищити своїх суперників.

9. Наші позиції.

Часто нам заперечують, що не слід притягати сюди ім'я Донцова і «вісниківства». Чи ж відповідає він за всі ті тіні нашого сьогодні і ріжні злочини? З іншого боку чуємо, ще й таке: чому ми маємо бути ліпшими, ніж інші народи? Жодна революція не робилась в «білих рукавичках». Революція вимагає єдности керівництва і дії і тому має моральне право знищити всіх, хто не підпорядковується. В бандерівському середовищі є певні тіні і злі сторони, були, очевидна річ, помилки і злочини, але ж воно представляє помітну силу в українському визвольному русі. Чи варто нам говорити сьогодні про ті помилки і злочини, коли ми мусимо цінити насамперед силу, навіть коли вона є злою... Нам потрібні сили для боротьби з ворогом...

В цьому ж дусі писав колись відомий публіцист, складаючи дифирамби «сліпий динамічній аморальній силі». І запевняючи, що перемога сильного означає зруйнування слабого. Цей публіцист скаржився: У нас ніякий порив сам в собі не був гарний, коли не йшов на користь «народу», звідки ж могло в нас взятися захоплення сліпим динамизмом, який звертається проти свого середовища? ..» «Хто негує зло, негує боротьбу, хто негує боротьбу, негує героїзм... Здібність до великого напняття в вірі чи в безвірії, в любови чи в ненависти, сама в собі велика цінність; що з того непогамованого, хоч би й морально байдужого Drang'у одержимих духом, скорше виростуть не тільки квіти зла, а й добра, як з добрих намірів тих, що ніколи не грішать...» (Дм. Донцов — «Наша доба й література» ст. 8—9).

Яка це велика і трагічна помилка — так думати і в це вірити. Як це типово звучить для мислення багатьох наших сучасників. І як це нагадує шлях большевизму і його виправдання.

Організація Державного Відродження України відкидає цей шлях, як згубний і розкладовий для Українського визвольного руху.

Немає злих шляхів до добра. На злих шляхах ростуть тільки квіти зла і панує тільки зло. Ненависть ніколи не приводить до любови, культ відокремлення і виключности ніколи не приведе до єдности і взаємної пошани. Примус і насильство ніколи не приводять до свободи.

Перемога добра є завжди позитивною.

ОДВУ є духово співзвучна з тими позиціями і тим шляхом що їх визначив і на яких стоїть Провід Українських Націоналістів. В протилежність до позицій негаторів і руїнників, для яких всі засоби є добрі, аби тільки вони вели до перемоги данної групи чи середовища, Провід Українських Націоналістів висунув тезу позитивного будівництва і суспільної моралі. «Не нищенням будувати, а будуванням нищити». «Завтра появиться і виросте лиш те, що сьогодні посіяно». А тому наказом нашого часу є: — злого не сприймати, а злих учити добром. Дійсна духова гігієна є в тому, щоб не перейматися злом і ненавистю, а зосередитись на добрі, на любові. Вірити в силу добра більше, ніж в силу зла. Від цього буде наростати серед нас сила добра, бо сила добра збільшуеться тільки від добрих діл і добрих почувань і навпаки від злих наростає і шириться сила зла.

Такою нашою духовою поставою диктується і наша внутрішня політика.

Нам часто закидають опортунізм або й навіть потурання злу і зраду націоналізмові, за те, що ми співпрацюємо в УНР з соціялістами та іншими політичними течіями.

Ці люди не розуміють, що ця наша співпраця з іншими середовищами не є ані здачею наших ідеологічних позицій ані потуранням злу, а навпаки диктується ідеологією і світоглядом українського націоналізму.

Лояльнсть до інших середовищ не означає примиренням зі злом і не є терпимістю до блукань і фальшивих вірувань. Наша лояльність є висловом любовно-дбайливого відношення до людини і людської душі, до її внутрішнього духового життя, до її індивідуального шляху. Це є вислів українського гуманізму в найкращому значенні цього слова, вислів віри в українську людину. По-друге — це є висловом християнських основ світогляду українського націоналізму. Ми вважаємо, що ненависть і фанатична нетерпимість, заперечення свободи і силування в духовому житті, як засіб «примусового спасіння» є протилежності християнізмові. І по-трете така

наша духова постава випливає з єдности нашої думки і чину, ідеалу і шляхів його осягнення. Ми вважаємо, що духове відродження можливе лише через патос любови і свободи. Жодний партійний мітінг не збагатив ще людської думки.

Наша співпраця з іншими політичними середовищами є нашою методою, нашою тактикою і стратегією, які забезпечують осягнення найголовнішої мети українського націоналізму — зняти полуду сліпих упереджень і взаємного недовір'я між українцями, розбити задушливу атмосферу партійних сект і мертвотність ґета, і збудити волю до єдности, виховати уміння жити і діяти, як родинна спільнота.

Такий наш шлях і таке наше призначення в українському світі.

Вирушаємо в дальший похід з почуттям великости і обов'язковости наших ідей і нашої праці для визволення українського народу і державного відродження української нації.

Віримо, що ми готуємо завтрішній день і що завтрішній день буде нашою перемогою.

Резолюції 17-го З'їзду ОДВУ

1. Загрозлива світова ситуація, викликана аґресивною політикою московського Кремля, поставила увесь вільний світ перед небезпекою його знищення. Ходом подій визначено провідну роль Злучених Держав Америки в обороні вільних народів перед наступом московського большевизму. В цій ситуації на Америку випала велика історична місія боротьби із найбільшим світовим злом нашої доби, боротьби за свою власну свободу і щастя, як і за свободу і щастя народів усього світу.

2. За всю свою історію ЗДА стали вперше лицем до лиця проти історичного ворога України і починають усвідомлювати його небезпеку для Америки і для народів усього світу. Український нарід стоїть у боротьбі з московським імперіялізмом сотки літ і з большевизмом уже більше як тридцять років і поніс в цій боротьбі незчислені жертви. І тому Україна з надією і вірою звертає нині свій погляд до Америки і всіх інших вільних народів, як до своїх союзників у боротьбі з московським імперіялізмом і большевизмом.

3. Як американські громадяне українського роду і як політичні еміґранти з України, ми підтримуємо зусилля ЗДА спинити аґресивні бої московського імперіялізму і сприяти визволенню поневолених народів. Хочемо вірити, що боротьба українського народу за свою свободу і національно-державну незалежність знайде також зрозуміння і підтримку усього вільнолюбного американського народу.

4. Організація Державного Відродження України потверджує свої декларації і заяви попередніх З'їздів повної лояльности до американської системи уряду і всебічної підтримки Конституції Злучених Держав Америки. В ці 175 літні роковини Американської Конституції, 17-ий З'їзд ОДВУ заявляє, що наша організація і далі буде обороняти морально і духово, а як треба то і фізично, волелюбні засади Американської Конституції. При тій нагоді стверджуємо, що ці вольності, якими ми тут користуємось в Америці, будуть загрожені, якщо вони не будуть поширені по цілім світі, а особливо серед поневолених народів, між якими Україна вже давно бореться за такі самі права і привілеї та за своє визволення з під ворожої окупації.

5. 17-й З'їзд потверджує, що комуністична аґресія в Кореї проти героїчної оборони засад національної свободи і людських прав є лише маленькою частиною аспірацій і закроїв московського імперіялізму для опанування Азії, щоби переводити завойовання цілого світу. Ми є певні, що переговори в Каесонґ не доведуть до правдивого миру, бо Москва не є заінтересована в дійснім мирі, тільки в дальших аґресивних нападах, щоби спровокувати третю світову війну, в якій Кремль має намір завоювати чужі території і опанувати природними і людськими ресурсами для підкорення цілого світу.

6. ОДВУ закликає своє членство, як і все українське суспільство, взяти активну участь в сучасній боротьбі з московським імперіялізмом і посилити мобілізацію та воєнну підготовку Америки проти аґресорів.

7. 17-й З'їзд ОДВУ рішуче підкреслює, що визволення України не є лише українською проблемою чи внутрішньою справою Росії або Советського Союзу. Державна незалежність України є необхідною для сталого миру і добробуту Европи. Вільна Україна є конечна для колективної безпеки цілого світу. Україна стала сьогодні світовою проблемою. Без вільної України не може бути вільної Европи, а без вільної Европи не може бути ані сталого спокою, ані економічного добробуту в цілім світі. Без розподілу Російської Імперії на вільні держави, Росія завжди буде загрозою вільним державам світу і тюрмою поневолених народів.

8. 17-й З'їзд ОДВУ рішуче протестує проти намагань російської еміґрації представити перед американською суспільністю сучасний СССР, як

єдину і неподільну Росію і виправдати національне поневолення народів старими традиціями російської імперії. Зло, від якого терпить нині увесь світ, є не лише в большевизмі, в його тоталітарній системі і теророзмі. Це зло є також в рознузданому московському імперіялізмі й аґресивних традиціях московської великодержавности.

9. Вихід із сучасного загрозливого становища і встановлення справедливого миру і свободи в цілому світі є можливі тільки через повалення деспотичної комуністичної диктатури московського Кремля і розчленовання Росії та привернення всіх прав поневоленим нині народам на свою державну незалежність. СССР, як замаскована форма московського імперіялізму, мусить бути перетворений на самостійні національні держави.

10. Міліони людей поневолених народів борються всіма можливими засобами проти жорстокого терору тоталітарної влади московського Кремля, щоби здобути собі волю. Цим самим вони захищають волю незалежних держав Европи і Америки. Вони чекають реальної допомоги від Америки і Об'єднаних Націй для свого національного визволення.

11. 17-ий З'їзд ОДВУ висловлює глибоке переконання, що сучасна і майбутня боротьба з Москвою матиме успіх лише тоді, коли волелюбна Америка і Західня Европа приєднають на свій бік поневолені народи, і зокрема Україну, і будуть рахуватись з нею як з рівноправним аліянтом, забезпечуючи її національно-державну незалежність.

12. 17-й З'їзд ОДВУ стверджує, що Організація Державного Відродження України в своїх передвоєнних деклярацiях і резолюціях, а особливо за роки 1938, 1939, 1940, і 1941, видрукованих в українській пресі і в «Трайденті» англійською мовою, ще перед заангажованням Америки в Другій Світовій Війні, як і в меморіялах переданих Американському Урядові представниками ОДВУ, — правильно аналізувала тодішні міжнародні події і вчасно остерігали Американський нарід і Уряд в майбутніх, далекойдучих російських намірах і плянах. В тім лежить велика заслуга ОДВУ для Америки. ОДВУ не однократно апелювала до Америки допомогти Україні і іншим поневоленим народам визволитися від російської неволі для самого добра Америки. Якби тоді Америка послухала тих апелів, то тепер вільні держави західньої Европи і Азії не були-б смертельно загрожені, і Америка не потребувала би витрачати нові біліони долярів на оборону своєї волі і незалежности проти нападу російського імперіялізму. Віримо, що цей досвід скерує волю американського народу і Уряду захищати свободу всіх поневолених і дасть відвагу і рішучість допомогти Україні і другим обезправленим народам здобути їхню національну незалежність.

13. Члени ОДВУ, Українського Золотого Хреста, Молоді ОДВУ і Українського студентства при «Зареві» і далі будуть стояти на сторожі в обороні американської незалежности, прав людини і вольностей. І як гідні горожани і мешканці Америки, будуть далі боротися за такі самі права і вольности для своїх кревних на рідних землях, і будуть допомагати українському народові морально і матеріяльно в його змаганнях за його волю і національно-державну незалежність.

14. Наші погляди звернені до героїчного спротиву і боротьби українського народу. Доля України лежить глибоко в наших серцях і душах. ОДВУ повстала як організація громадян ЗДА українського роду для моральної і матеріяльної підтримки і допомоги боротьбі українського народу за його свободу і національно-державне відродження. Це був великодушний відгук українців, які знайшлися на вільній землі Вашінґтона і бажали такої ж свободи і людських прав своїм братам і сестрам на українських землях.

15. Продовжуючи почату справу ми й сьогодні, ще з більшим переконанням і вірою у її святість заявляємо: свободу і людські права мусять мати кожна людина і всі народи. Як громадяни вільної демократичної країни, ми вважаємо боротьбу демократичної країни, як свій людський моральний і суспільний обовязок.

16. Український спротив диктатурі Москви і визвольна боротьба українського народу у всіх її формах і проявах — чи то у формі підпілля, чи у формі військово-повстанчих формацій, чи у формі морального і ідейного спротиву українських національних сил у всіх галузях економічного, політичного і культурного життя, — є виявом волі українського народу до свободи і незалежного державного розвитку, як суверенної державної нації. Історичний огляд цієї боротьби являє собою трагедійно-героїчний образ неупокореної воюючої України.

17. Сучасний уряд так званої УРСР і представництво його в Об'єднаних Націях не репрезентують сьогодні дійсної волі українського народу і не стоять в обороні національно-державних інтересів України. Той уряд і те представництво є на службі московського Кремля і обслуговуються коляборантами московського большевизму. Але цей характер нинішнього уряду на Україні і його представництва в ОН не позбавляють український народ його державности в морально-юридичному і правовому значенні, таксамо як зміна урядів у Польщі, Болгарії, Румунії, Мадярщині і Чехословаччині не є знищенням їхньої державности, хоч вони є сьогодні також в залежності від Москви.

18. ОДВУ рішуче осуджує всякі спроби тієї чи іншої партії чи організації кожночасно, при першій ліпшій нагоді від себе «відновлювати» українську державу, творити своє партійне «державне правління», накидати його силою всім українцям і говорити від імені всієї воюючої України. Українську Державу відновлено після довгих літ поневолення в наслідок Української Національної Революції 1917—20 років у формі Української Народної Республіки і з того часу як в міжнародніх актах, так і юридично як одна з республік СССР Україна ніколи не переставала бути державою, хоч під чужою і ворожою окупацією.

19. Сучасна боротьба українців скерована на повалення московсько-большевицької тоталітарної диктатури, унезалежнення Української Держави від Москви і встановлення волею народу свого національного Уряду.

20. Українська Держава живе в українських серцях і душах. Кордони її визначені потом і кровю людей не одного покоління українського роду і племені. Всякі спроби і задуми нового розшматування України між сусідними державами і наміри позбавити український народ його національної державности неминуче зустріне рішучий спротив і боротьбу всього українського народу за його природні права і вольності. Кожний найменший крок у цьому напрямі таїть в собі зерна нової загальнолюдської трагедії і нових воєн.

21. 17-й З'їзд ОДВУ рішуче протестує проти московсько-большевицького терору на Україні і торгу українськими землями, що його провадить Москва з Польщею і остерігає сусідні народи від співучасти в московських злочинах.

22. Сучасна світова ситуація і становище України в ній вимагають від усіх українців, а особливо від української політичної еміґрації консолідації всіх національних сил і об'єднання їх в суцільний національний фронт боротьби за визволення українського народу. ОДВУ рішуче осуджує творення внутрішніх партійних фронтів чи бльоків, скерованих один проти одного. Внутрішні ідеологічні розбіжності й антагонізм мусять замовкнути перед маєстатом Соборної України.

23. ОДВУ — за єдиний національний державно-політичний центр і єдину скоординовану політику, як в українському світі так і на міжнародній арені.

24. ОДВУ стоїть за консолідацію на базі Української Національної Ради, як на тій реальній основі, що символізує наші визвольні змагання з Доби Української Революції і національно-державного відродження України 1917—20 рр. і являє собою Державний Центр Української Народньої Республіки, який зобовязує морально всіх українців. В межах Української Національної Ради є найзручніше здійснити погодження і співдію всіх українських політичних течій і угруповань. 17-й З'їзд ОДВУ вітає Українську Національну Раду і її Виконний Орган і бажає їм дальшого успіху в їх праці.

25. Жодні заслуги перед Україною, фактичні чи уявні, не дають права тій чи іншій формації ігнорувати всіх інших учасників українського визвольного руху і не дають права домагатися для себе визнання, як «єдиного» представника воюючої України. Всі політичні групи і формації повинні знайти спільну мову і координацію своїх дій.

«Справа української держави — це справа цілої нації української, а не якоїсь кляси її, чи партії» (С. Петлюра).

26. ОДВУ вважає, що Український Конґресовий Комітет, як центральна установа в ЗДА, що має репрезентувати всіх американських українців та їх організації має знайти підтримку всіх українців. Для цього Український Конґресовий Комітет, як своєю структурою так і персональним складом, а також і становищем до кардинальних питань сучасности, мусить повністю відповідати своїм завданням і своєму призначенню. Нинішний стан УКК ставить на порядок дня вимогу його реорганізації.

27. Призначення і завдання ОДВУ не вичерпуються моральною і матеріяльною підтримкою українського визвольного руху. ОДВУ являє собою також і політичну організацію, яка має свою концепцію, своє духове обличчя і стоїть в обороні і поширенні ясно визначених ідейних, моральних і духових вартостей.

28. Система ідей і духових вартостей, що їх ми захищаємо, як духову основу державного відродження України, є в одночас нашим духовим вкладом у скарбницю американської культури і в морально-духове озброєння американського народу.

29. Системою наших ідей і морально-духових вартостей визначаються наші позиції також і в українському світі, серед інших політичних течій українців.

30. ОДВУ співпрацює з усіма іншими українськими організаціями, крім комуністичних, і хоче мати їх, як своїх побратимів у спільній праці на благо України. Нашим ідеалом є національна солідарність і морально політична єдність всіх українців у спільній службі Батківщині.

31. Сучасний поділ української політичної еміґрації на внутрішні бльоки і партійні фронти не відбиває сучасного стану України, яка є єдиною, як ніколи в історії. Цей поділ як з погляду соборности, так і з погляду ідеологічної диференціяції відбиває вчорашний день і є наслідком пережитків минулого і фалшивих ілюзій.

32. Ідеологія «блискучого відокремлення» з наміром тоталітарного підпорядкування собі всіх інакшедумаючих українців є збанкротованою ідеологією вчорашнього дня таксамо, як ідеологія

антагоністичного суперництва доктринального партійництва соціялістичних угруповань з культом клясової чи ідеологічної нетерпимости є збанкротованою ідеологією дня позавчорашнього. Антитеза революціонерів і опортуністів; демократів і націоналістів; поступовців і консерватистів є спадщиною минулого, яка втратила свій реальний ґрунт і тримається силою інерції, сліпих упереджень і традиційних забобонів партійних клік.

33. ОДВУ стоїть на ідейних позиціях нового дня — на позиціях української синтези нашого часу. Творцем і духовим надхненником української синтези є український націоналізм, який проголошує: «Ні політична партія, ні суспільна кляса, ні стан не відповідні, як становище, з якого можна було б обняти, зрозуміти і кермувати життям націй, бо всі вони однобічні.. Тому ні одна з цих форм не підходять для цілей націоналізму, що остається тим, чим він є, власне шляхом поборення в собі духа партійности, клясовости, становости. Головним предметом його прямування є зісуцільнювання ріжного при помочі доповнення й синтези, а не упрощування його шляхом виключення і негації... Метою його є найвищі синтетичні досягнення при найменшій затраті форм ріжнородности життя та при найменшому обмеженні індівідуальної свободи» («До головних засад націоналізму». «Розбудова Нації», 1928 р., ч. 2).

34. 17-й З'їзд ОДВУ щиро вітає Організацію Українських Націоналістів, її Провід і голову Проводу полковника Андрія Мельника за неухильне і послідовне ведення ґенеральної лінії українського націоналізму, як в теорії, так і в політичній практиці. Рівночасно З'їзд оцінює її великий вклад в справу нормалізації і конструктивної розбудови українського політичного та громадського життя під його керівництвом. Цим самим ОУН належить велика історична заслуга збереження доброго імени українського націоналізму, чистоти його ідей і послідовности його ідейно-політичних і морально-духових позицій.

35. ОДВУ гостро осуджує бандерівську диверсію в українському націоналістичному русі і рішуче протистоїть проти спекуляції іменем ОУН і українського націоналізму лженаціоналістів з табору диверсантів і розкольників, які в своїй теорії і в своїй діяльності заперечили і заперечують його основні ідеї і найвищі моральні і духові вартості.

36. 17-й З'їзд ОДВУ вважає, що утотожнення злочинних дій і чужої нам ідеології з українським націоналізмом, таксамо як і брудні, запозичені з ворожої українській справі пропаганди, наклепи на нього з боку партійних противників роблять велику шкоду цілій українській справі і вводять в блуд Америку і волелюбні держави. Український націоналізм сьогодні не є справою однієї організації чи партії, а став рушійним чинником визволення України і справою життя чи смерти української нації.

37. Двері ОДВУ відкриті для всіх українців доброї волі і співзвучних поглядів та ідеалів. 17-й З'їзд ОДВУ закликає новоприбулих скитальців і політичних емігрантів з України поповнити лави Організації, взяти участь в дальшій її розбудові і праці на благо Америки і України.

38. Ми кличемо українську молодь роджену в Америці як і ту, що недавно прибула до Америки, зужити всіх старань набути добру фахову освіту і знання в американських школах, як також подбати про національне виховання і свідомість, щоби бути гідними репрезентами свого народу для добра Америки і України.

39. 17-й З'їзд ОДВУ щиро вітає всі політичні середовища, що стоять на становищі консолідації і чесної співпраці для творення єдиного фронту боротьби за суверенну Українську Державу.

40. 18-й З'їзд ОДВУ палко вітає всіх борців і трудівників неупокореної Воюючої України — як тих, що воюють за самостійну Україну зі зброєю в руках у глибокому підпіллі чи у формаціях УПА так і тих, що будують вільну Україну своїми ділами і творчістю культурних і духових вартостей.

Нашим закликом до всіх українців є: У цей грізний і відповідальний час — всі, як один, плече до плеча — в суцільний національний фронт Неупокореної Воюючої України!

За свободу і щастя українського народу!

За Державне Відродження України!

За перемогу і здійснення наших світлих ідеалів!

Рачестер, 8 липня 1951 р.

З життя в ОДВУ

17-тий З'їзд ОДВУ

В днях 6, 7 і 8 липня 1951 р. в місті Рачестері, стейт Ню Йорк, ЗДА, Організація Державного Відродження України — разом із своїми братніми організаціями: Українським Золотим Хрестом, Молоддю ОДВУ та Об'єднанням Українських Академічних Товариств Національного Солідаризму «Зарево» в ЗДА відбула свій 17-тий Річний Звичайний З'їзд. З'їзд відбувався в привітних приміщеннях Українського Клюбу, на брамі якого виднів напис «Вітайте, делегати 17-го З'їзду ОДВУ!» і, будучи прикрашеним українським і американським національними прапорами, не міг не звернути уваги прохожих. Та для прохожих мешканців Рачестеру це не було новиною, бо вже за кілька днів перед відкриттям З'їзду місто було приготоване на його відбуття широкою і прихильною інформацією в американській пресі.

В п'ятницю вранці з усіх сторін з'їжджаються делеґати і численні гості. Одні прилітають літаками з далеких віддалів, інші залізницями, ще інші автобусами, ще інші особовими автами, а ще інші найдешевшим комунікаційним середником— тягаровим автом. Приїжджі з різних сторін вітаються дружньо, бо більшість з них широкі багатомилеві простори Америки, а інших знову простір океану, ділили навіть кілька, а то й кільканадцять років. Але спільна ідея звела їх знову сюди на дружню зустріч, на спільні розважання над важливими справами, на зібрання 17-ого підсумку діяльности тої організації, що співтворцем її був і сл. п. полк. Євген Коновалець, і сл. п. сотн. Сеник-Грибівський, і завжди бадьорий і до кінця витримуючий на стійці ген. Микола Капустянський, і ін. Тут бачимо і сивоволосих професорів університету, і молодих студентів тих же університетів і каледжів, і спритних підприємців, і засмаглених робітників з мозолистими руками, і наших письменниць і наших добрих господинь. Всіх звело сюди почуття приналежности до однієї спільної ідеологічної і політичної родини. Всіх їх в'яже спільна дружба ще ген з рідних просторів, на яких вони плече-в-плече стояли на спільному фронті боротьби з ворогом України. — Та доля химерна кинула їх сюди . . . і тут у вестибюлі Українсько-Американського Клюбу всіх їх вітає привітна пані Павлина Різникова з Ню-Йорку.

Серед учасників — понад 75 делеґатів і делеґаток від 17-тьох активно діючих Відділів ОДВУ, 13-тьох Відділів УЗХ, 5-ох Відділів Молоді ОДВУ і 4-ох клітин «Зарева» в ЗДПА, — бачимо і несподіваних гостей: архієпископа Богдана з Ню Йорку та балетмайстра українських національних танців і фільмового режисера п. Василя Авраменка з Голивуду та широкі круги членства, що приїхало з різних закутин просторих Злучених Держав Америки, щоб не тільки звеличати З'їзд, але й щоб брати в ньому активну участь, забирати голос в дискусіях, ставити внески і т. п. Зокрема чисельно були заступлені Ню-Йорк, звідки прибула група молоді в скількості біля 40 осіб, Філядельфія, Чікаґо, не згадуючи вже місцевий Рачестер і ближче розположені осередки.

Відкриття й вибір органів З'їзду.

У святково прибраній залі в пополудневих годинах 6-ого липня Проф. Др. Олександер Грановський, який очолює ОДВУ від 1936-ого року, теплими словами вітає приявних делеґатів і гостей, з'ясовує ті важливі завдання, що їх повинен З'їзд вирішити, й проголошує З'їзд відкритим. Однохвилинною мовчанкою учасники вшановують пам'ять впавших у боротьбі за волю України та в обороні вольностей Америки і молитвою, що її відмовляє Архієпископ Богдан, З'їзд переходить до реалізації денного порядку, що нараховує 22 точки.

Голова ОДВУ переводить вибір Президії З'їзду, яка у складі: Теодор Федусь з Філядельфії — предсідник, Іван Харамбура (Філядельфія) і Ольга Попович (Нюарк) — заступники та Маруся Попович (Клівленд), і Д-р Петро Стерчо (Чікаґо) — секретарі, приступає до вибору статутом передбачених комісій. До номінаційної комісії вибрано пп.: Андрія Шекерика, Володимира Різника, Івана Харамбуру, Д-ра Тому Лапичака, Проф. Петра Голубенка, Михайла Середовича і Марію Кукіз. Пресово-інформаційна комісія діяла в складі: Проф. Д-р Грановський, Д-р Тома Лапичак, Василь Попович, Інж. Степан Куропась, Проф. Петро Голубенко, Маруся Попович і Д-р Богдан Винар. Ця комісія виконувала рівночасно й обовязки резолюційної комісії. Фінансова комісія, що мала за завдання підготовити проєкт прелімінаря бюджету, складалася з таких осіб: Володимир Череватюк, Ілля Павліш, Інж. Василь Нагірняк, Михайло Лоґай і п. Міллер. Крім того діяла ще верифікаційна та технічно-організаційна комісії. Але практично технічно-організаційною справою З'їзду займався місцевий 20-тий Відділ ОДВУ, його членство на чолі з головою п. Гречуком і п. Василем Поповичем та секретарем Кричуком. Пресово-інформаційну діяльність провадили насамперед пп. Василь Попович з Рачестеру, якому й треба завдячувати таке прихильне ставлення обидвох щоденників, що виходять у Рачестері, і Проф, Грановський, з яким кореспонденти американської преси були в постійному контакті відчас усіх трьох днів З'їзду.

Звідомлення Центральної Управи.

Голова ОДВУ, Проф. Д-р Олександер Грановський, у своєму звідомленні підкреслив значний ріст сил Організації від минулого року. Включилися в активну дію ОДВУ не тільки новоприбулі націоналісти з Европи, але зактивізува-

лися в великій мірі давні, випробовані ОДВУ-істи з «золотого віку» ОДВУ з-перед другої світової війни, коли ОДВУ було на вершинах свойого розвитку. Та поворот давнього членства до праці в теперішній ситуації вказує на те, що це люди не конюктуристи, а щиро віддані патріоти, щирі визнавці ідеї, що її на своїх прапорах виписала ОДВУ перед 18-ти роками. «Але найбільше тішить мене, що наше студентство й академічна молодь починає організуватися й діяти в організованих формах. Я хотів би, щоб наше студентство й академічна молодь усвідомила собі належно ті завдання, що стоять перед нею, щоб ввійшла в американське життя, щоб належно підготовлялася й займала відповідні позиції в американських університетах і каледжах, бо там вона зможе багато корисного зробити для справи визволення України. І нам потрібно присвятити справам молоді багато уваги й на неї покладати наші надії, як на наших природних наступників. Мене зокрема тішить, що наше націоналістичне студентство, зорганізоване в «Зареві», зрозуміло потребу співдіяти з нами, як братня організація» — каже Професор. В дальшому, м. і., Голова висловив подяку всім-всім членам уступаючої Центральної Управи, а зокрема заступникові, Володимирові Різникові, що в місці осідку ЦУ ОДВУ керував практично роботою, заступникові голови — Інж. Степанові Куропасові, що активізував Відділи ОДВУ в західніх стейтах ЗДА, а особливо секретареві — Д-рові Володимирові Михайлову за зразкове наладнання діловодства ЦУ ОДВУ і зразкове його ведення. Голова підкреслив важливість видавання журналу «Самостійна Україна» й висловив її редакторові, Д-рові Лапичакові, подяку за невтомну безкорисну працю та признання за її редаґування.

Заступник голови, Володимир Різник, і секретар — Д-р Володимир Михайлів звітували з діяльности Центральної Управи, зокрема про діловодство та важливіші рішення й акції ЦУ ОДВУ. В загальному стверджено, що, хоч і не усунено існуючих труднощів, в минулій каденції праця ОДВУ пішла вперед і ОДВУ зробило чимало корисного. Насамперед скріплено себе внутрішньо, відновлено ряд Відділів ОДВУ, УЗХ і Молоді ОДВУ, переведено включення «Зарева» в рямці ОДВУ. В той спосіб утворено повну єдність українських націоналістичних організацій на терені ЗДПА, хоч і кожна з братніх організацій діє зовсім автономно. Переведено важливу політично-освідомлюючу роботу серед українського громадянства, влаштовуючи ряд вічей, доповідей та дискусійних зустрічей — що зокрема підкреслив у свойому звідомленні культурно-освітній референт, Проф. Петро Голубенко. З'ясовано позиції до української внутрішньої політики УКК, проведено посилену допомогу для Української Національної Ради та Організації Українських Націоналістів і ін. Проф. Петро Голубенко відмітив застосування нових форм імпрез т. зв. «журналів живого слова» чи «літературних ярмарків», в яких брали участь широкі круги українського громадянства, а зокрема безкомпромісове становище ОДВУ у справі плекання культу єдности ідеї Гол. Отамана Симона Петлюри і полк. Євгена Коновальця, і тому ОДВУ була цього року одинока організація, що вшановувала річницю трагічного Парижу й Ротердаму спільно, наперекір тим силам, що виявили тенденцію знову поставити мур поміж тими двома постатями, визнавцями однієї ідеї. Пані Павлина Різникова у свойому звідомленні підкреслила, що Український Золотий Хрест і надалі залишається харитативною організацією і в міру спроможности допомагає кожному українцеві, не дивлячися на його ідеологічні переконання, якщо він стоїть на національно-державницьких позиціях. В минулому році прикладом цього може послужити зорганізована УЗ Хрестом допомога для пок. Проф. Дмитра Дорошенка і ін. На жаль, члени Головної Управи Молоді ОДВУ мали мало що сказати про свою діяльність в минулому році, що З'їзд приняв з невдоволенням.

Значним здобутком ЦУ ОДВУ в минулому році було відшукання та придбання на власність ОДВУ цінної історичної фільми з часів Українських Визвольних Змагань в 1917—21 рр. Частина цієї фільми вже була висвітлювана, але львина її частина ще неприготована до користування. Значення збереження цієї фільми не тільки в її документальності, але й у тому, що вона дає кращі можливості поширити правдиві, несфальшовані відомості про визвольну боротьбу України.

Звіти делеґатів з Відділів.

Із звідомлень делеґатів від поодиноких відділів ОДВУ, УЗХ, Молоді ОДВУ і «Зарева» виразно видно той всесторонній зріст ОДВУ і братніх організацій ОДВУ на терені ЗДПА в минулій каденції. Із звітувань виходить ясно, що ОДВУ росте поволі, але нестримно до своєї передвоєнної сили, росте, бо вона ніколи не сходила із своїх основних позицій, яких единоправильність потвердило саме життя і розвій політичних подій світу в останьому десятиріччі. Давне членство знову повертає до праці в рямках ОДВУ, а крім того велика частина новоприбулих українців включилася в працю тієї організації, що так активно і так реально піддержувала і далі, по своїх спроможностях, піддержує морально й матеріяльно визвольну боротьбу Українського Народу за встановлення справедливости на етнографічній території України, за реалізацію великої ідеї волі всіх народів і привернення пошани гідности людини.

Із цифрових даних виходить, що в минулому році членство ОДВУ зросло на біля 350 нових членів, в тому ж часі відбуто понад 100 засідань Управ Відділів, понад 80 місячних членських сходин, влаштовано 12 вічей, присвячених політичним справам, виголошено 103 доповіді на політичні, культурно-освітні та популярні теми з дискусіями, влаштовано понад 40 академій для вшанування національних річниць, висвітлювано 8 разів фільм «Симон Петлюра в Києві», утримувано 10 домівок, зорганізовано 3 бібліотеки, зорганізовано 3 аматорські ґуртки, що дали 7 вистав, влаштовано понад 40 товариських розривкових

імпрез, полагоджено біля десять тисяч вхідних і вихідних листів, зорганізовано одну капелю бандуристів (Рачестер), переведено ряд розмов серед американських наукових, публіцистичних і політичних кругів. Якщо йдеться про засадничі справи, ОДВУ з'ясувала своє відношення до Державного Центру Української Народної Республіки, що перебуває на еміґрації й очолює українську визвольну боротьбу, до групи, що виступає під фірмою УГВР, як також до внутрішньо-політичної лінії Українського Конґресового Комітету. У справах засадничої натури виявилася повна однозгідність Центральної Управи ОДВУ і Відділів та всього членства.

У своюму звідомленні довголітній член ОДВУ і теперішній Голова 52-го Відділу з Чікаґо-Честерфілд, п. Михайло Лоґай, заявляє м. і.: «Я, як довголітній член ОДВУ, в першу чергу хочу заявити Вам, що я і членство Відділу, який я очолюю, лишаємося надалі вірні тим заповітам і напрямним, котрі нам залишили наші великі попередники, основоположники нашої Організації. Це бувші активні учасники й творці великих актів Великої Української Національної Революції, яка сколихнула приспане сумління світу, пригадуючи йому, що Україна не була і не є і не буде тягловою силою в імперіялістичному возі Росії та у возах інших імперіялістів, бо український нарід хоче бути, і має на це право, вільним господарем у своїй власній хаті ...» Далі каже: «... Славної Пам'яти полк. Євген Коновалець, сотник Омелян Сеник-Грибівський, полк. Микола Сціборський, полк. Роман Сушко, Д-р Олег Кандиба-Ольжич, Іван Рогач і ціла плеяда відомих і невідомих Героїв і Героїнь Української Національної Революції, що впали від злочинних рук сталінських і гітлерівських аґентів, що були замучені в застінках і льохах большевицьких, польських. німецьких, мадярських і румунських катівень, згинули в збройній боротьбі з окупантами України та впали від злочинних рук нашого рідного гуляйполя — це для нас приклади і джерела, з яких ми черпали й черпаємо та черпатимемо наснагу до боротьби за державне визволення України».

Делеґат 2-ого Відділу ОДВУ з Чікаґо, Д-р Петро Стерчо, у своюму звіті м. і. сказав: «... внутрішня боротьба серед існуючих українських політичних угруповань, що зокрема позначилася від часу розколу Організації Українських Націоналістів, довела до того, що широкі народні маси на еміґрації знеохотилися брати яку-небудь активну участь у суспільно-громадському життю та в політичних акціях. Це довело до моди називати себе «безпартійним» і «гордо» заявляти, мовляв, «я політикою не займаюсь» ... Далі ствердив звітодавець, що той факт створив і друге явище, а саме: втечу з поля праці колишнього провідного активу. Це помітне в усіх угрупуваннях і в усіх товариствах й організаціях. Для народу, що веде боротьбу за національно-державне визволення — це загрозливий симптом!

Проф. О. Грановський у своюму звідомленні з діяльности за Відділ у Мінеаполісі, заявив, що ОДВУ в його осередку й надалі має провідну позицію в українському організованому житті й без участи ОДВУ не відбуваються там ніякі значніші акції. Намагання деяких елементів проводити деякі акції без участи в них Відділу ОДВУ, були засуджені на повну невдачу. Крім того, виринула потреба чимскоріше створити окремий Відділ у Ст. Пол, бо тамошня громада сильно зросла й заіснувала необхідність створення відділу для улегшення ведення праці.

Пані Ольга Попович з Нюарку стверджує повну гармонійну співпрацю Відділу з іншими українськими товариствами, зокрема Відділ виходив на зустріч кількакратно Пластові, ДОБУРС-ові, ОБУВА і ін., відпускаючи безкоштовно свою домівку їм до користування.

Делеґат з Филаделфії, Андрій Шекерик, інформує учасників З'їзду, що у Филаделфії всі давні члени ОДВУ повернули до активної праці в ОДВУ і разом із значною групою новоприбулих націоналістів творять одну духову родину. Відділ ОДВУ в Филаделфії здобув сильні позиції в українському суспільно-громадському і політичному житті, однак чинники неприхильні до ОДВУ намагаються всякими способами підставляти ногу. Та Управа і членство тим не зневіряється, а навпаки ще більше сцементовується і Відділ скорше чи пізніше займе належне йому місце.

Пан Данило Шалапай з Дітройту звітував за тамошні два Відділи й ствердив, що Відділ ч. 4 з Гемтремку, при повній піддержці Відділу ч. 24 з Дітройту, рішив гідно вшанувати пам'ять свойого Патрона, сл. п. Юліяна Головінського, фінансуючи видання праці пера Зиновія Книша п. н. «Дух, що тіло рве до бою...» Членство Відділів зложило вже понад 1500 дол. у виді позички на видання цієї ювілейної книжки.

Крім представників усіх Відділів, звітував Д-р Петро Стерчо про діяльність ним очолюваного в минулій каденції Об'єднання Українських Студентських Товариств Національного Солідаризму «Зарево» на терені ЗДПА, що було включене від 25 лютого б. р. в організаційно-статутові рямці ОДВУ, як т. зв. «національна організація», як також про діяльність ним організованого й очолюваного Стипендійного Фонду ім. Олега Ольжича. «Зарево» зорганізувало 4 клітини, а саме: «Січ» в Чікаґо, «Смолоскип» в Ню Йорку, «Промінь» в Ст. Пол і Т-во ім. Гр. Орлика в Клівленді. Ці клітини влаштували ряд імпрез, зокрема гідно вшанували 60-ті роковини Голови ПУН-у полк. Андрія Мельника, працювали над розробкою різних ділянок всестронньої української національної проблематики, дискутуючи над вислідами праць і публікуючи на сторінках своїх видань — Бюлетеню «Зарево» і «Листка Дружби». Звітодавець ствердив, що в минулому півріччі на Стипендійний Фонд ім. Олега Ольжича вплинуло понад 800 дол. добровільних датків, з яких уділено ряд одноразових і реґулярних допомог для членів «Зарева», що залишилися на стійках в европейських країнах, де виконують вони нелегкі і немаловажні завдання по лінії завдань української академічної молоді в українському національному визвольному фронті.

Фінансові справи.

Фінансовий референт ЦУ ОДВУ, п. Володимир Череватюк, у своєму звідомленні виразно підкреслив, що поважною перешкодою для належного розгорнення діяльности Центральної Управи, як також Відділів був брак відповідних фінансових засобів. Одначе, фінансовий стан далеко покращав у минулій каденції в порівнянні з попередніми повоєнними роками. Цього року ОДВУ могло записати по стороні приходів касової книги суму понад 8,500 дол., а понад 8,000 дол. по стороні розходів. Це вже значний поступ, хоч нам ще далеко до стану з 1938—39 рр., коли ОДВУ оперувала сотнями тисяч долярів. А все ж, коли порівняти збірки ОДВУ з сумою збірки УКК, то це вже значна позиція в існуючій ситуації! На черговий рік принято прелімінар бюджету ЦУ ОДВУ в рямках 9000 дол.

Треба відмітити, що напр. Відділ в Ню Йорку мав біля 1700 дол. приходів, рачестерський — біля 1650 дол., клівлендський біля 1800 дол., гемтремський біля 900 дол., а крім того переведено позичку на фінансування книжки про Ю. Головінського, Відділ ч. 2 в Чікаґо біля 700 дол. по стороні приходів. Все це вказує на зріст жертвенности членства та на скріплення почуття співвідповідальности не тільки за розвій Організації, але насамперед за правильне ставлення української визвольної політики й збройної акції в Краю.

Тому цього року ОДВУ знову може вписати на сторінках своїх позитивів, на сторінках свойого конкретного вкладу в визвольну боротьбу України значні суми дотації для Української Національної Ради, як також для Організації Українських Націоналістів для ведення визвольної боротьби, а також моральну й матеріяльну піддержку Стипендійного Фонду ім. Олега Ольжича, якого завданням є допомагати у вирощуванні молодих кадрів державних будівничих.

В дальшому акцію збірки фондів на визвольну боротьбу рішено переводити перманентно, а тому покликано до життя окремий Комітет Одноцентового Визвольного Фонду, на чолі якого став тимчасом п. Степан Тупісь з Рачестеру. Фонд діятиме під гаслом: «Щодня один цент для визволення України!» І коли широкі круги українського громадянства піддержать цей шляхотний почин ОДВУ на терені ЗДПА, то можна буде «безболісно» зібрати значні фонди й прислужитися великому ділу.

Рівнож Д-р Тома Лапичак у свойому звідомленні про стан Видавничої Спілки «Самостійна Україна» ствердив, що фінансовий стан видавництва значно покращав у порівнянні хоч би із станом з-перед півроку. Що-правда, «Самостійна Україна» ще все не стоїть на твердій фінансовій базі, а тому ще все змушена звертатися до широкого запалу читачів за матеріяльною піддержкою, але при жертвенній піддержці членства ОДВУ і всього читацького загалу реґулярна поява журналу забезпечиться.

Привіти.

Духову єдність з учасниками 17-ого З'їзду ОДВУ та братніх організацій УЗХ, Молоді ОДВУ і «Зарева» виявило багато представників різних організацій, установ Америки й Европи, як також ряд видатних постатей нашого політичного й наукового світу. І так письмові звіти наспіли від: Голови ПУН-у полк. Андрія Мельника, Керівника Ресорту Військових Справ ВО УНРади — ген. Миколи Капустянського, Заступника Голови УНРади — Інж. Осипа Бойдуника, ВО ПУН-у за підписом Діброви, Українського Конґресового Комітету Америки за підписом Дмитра Галичина, від Краєвої Екзекутиви Українського Національного Об'єднання Канади та ряду його філій, від Головного Уряду Української Народної Помочі в Америці, за підписами президента п. Василя Шабатури, секретарки п-і Анни Крупи і скарбника Михайла Дуткевича, від Центральної Управи Української Стрілецької Громади в Канаді та ряду її філій, від Організації Українок Канади ім. Ольги Басарабової та її філій, від Краєвого Проводу Молодих Українських Націоналістів Канади і філій, від Редакції «Народного Слова» в Піттсбурзі, «Українського Слова» в Парижі, «Нашого Клича» в Буенос Айрес, «Хлібороба» в Куритибі, «Нового Шляху» в Вінніпеґу і ін., від відомого наукового і політичного діяча Д-ра Миколи Шлемкевича, від Т-ва ім. Євгена Коновальця, відділу 238 УНСоюзу в Бостоні, далі від Самопочі, Пласту, Філії УКК в Рачестері, від багатьох інших організацій та прихильно наставлених до ОДВУ, її ідеї і діяльности, осіб. З текстами деяких надісланих привітань або уривками з них хочемо поділитися з читачами «Самостійної України», а тому подаємо нижче.

Усні привітання складали представники ряду організацій, делеґати Відділів ОДВУ, УЗХ і Молоді ОДВУ, з яких хочемо згадати передовсім привіт п. Василя Авраменка, представника Братства Карпатських Січовиків, представника «Зарева», п. Пігуляка з Сиракюз і ін.

Наводимо уривки з привітального слова п. Василя Авраменка, яке можемо трактувати віддзеркаленням підходу і думки українського патріотичного, ще незґанґренованого партійщиною загалу. Пан Авраменко, що організував школи українських національних танків у всіх країнах американського континенту та в Европі, в Краю — Галичина, Карпатська Україна — і осередках української еміґрації, ширив і впливав на національне усвідомлення української молоді й у той спосіб вів успішну боротьбу з денаціоналізацією, між іншим сказав: «Я приїхав сьогодні привітати Вас, Шановні учасники 17-ого З'їзду ОДВУ, від Школи Українських Національних Танків, яка старалася у своїй діяльности поширювати ідею визволення України. Вітаю Вас щиро й бажаю Вам якнайкращих успіхів у праці з щирого серця. Сьогодні хочу згадати, що я маю велику фільму з діяльности ОДВУ в минулому, фільму, що її накручувано підчас золотого віку ОДВУ, підчас виступів полк. Євгена Коновальця, сотн. Сеника-Грибівського, ген. Капустянського,

підчас величавих здвигів ОДВУ з нагод посвячення прапорів, з великих політичних протестаційних здвигів ОДВУ в часі пацифікації Галичини поляками, підчас великого підйому організації матеріяльної допомоги для державного будівництва Карпатської України... Ці фільми — це документальний матеріял про славне минуле Вашої Організації, якого нікому не вдасться заперечити! Це важливий документ не тільки для ОДВУ, але для української справи взагалі! Я радо покажу ці матеріяли новообраній Управі й було б дуже побажаним, щоб їх можна було показувати для українського загалу в Америці... Всімже ж відомо, що тоді, коли в часі нагінки на ОДВУ підчас другої світової війни, справа ОДВУ прослідкувалась в Вашинґтоні, то й ці фільми опинилися були там також, бо й на мене посипалися були різні доноси, мовляв, я «фашист» в наслідку чого я й дотепер ще не одержав горожанських паперів. Але Вашинґтон сам переконується про своє неправильне наставлення до ОДВУ в минулому, а завданням ОДВУ є тепер вплинути на Вашинґтон у напрямі зміни свойого становища до Української Справи, в позитивнішому напрямку... ...Я маю прекрасні спогади з побуту на терені ЗДА Грибівського. І мені тільки жаль, що знайшлися люди, які зрадили українську справу. І тут хочу сказати, що я маю українське серце, українську душу і з тієї душі все і всюди хочу говорити за українську справу. Бо це була і є моя політика. Це була і є моя одинока партія! Я ніколи не належав до ніякої партії! Але хочу тут сказати, що українські націоналісти започаткували політичну роботу тут, з ЗДПА, українські націоналісти й ОДВУ виховали людей, що стоять тепер на чолових постах організованого українського життя в Америці. І можна тільки висловити жаль, що ті вихованці відносяться тепер до своєї виховниці — ОДВУ, немов до мачухи... Правда, не всі, лише дехто з них! Бо віддані своїй ідеї люди залишилися вірними для ОДВУ і в найскрутніших часах! Я дотепер не бачив такого фанатика, щоб в таких скрутних часах і в такій ситуації так гідно вів себе, як вів себе Проф. Олександер Грановський, як вів себе Інж. Степан Курупась, як вів себе п. Степан Коцюба і інші ОДВУ-істи в часі нагінки на ОДВУ в останній війні! Так, я підкреслюю ці прізвища, бо то сильні характери, то люди свідомі взятих раз на себе обов'язків, то люди щирого українського серця! І ці люди витримали часи лихоліття, витримали, а тепер дістали піддержку від нових сил, що прибули з Европи, дістали повну піддержку рядового членства з-перед війни! Сьогодні тут бачимо і нашого давнього приятеля, і випробованого ОДВУ-іста, п. предсідника Теодора Федуся, і новоприбулих за столом президії. Сьогоднішній Ваш З'їзд починає повертати знову до кращого, до передвоєнних часів. І, дай Боже, щоб ОДВУ знова привернула до своєї колишньої сили! Цього я Вам бажаю, бо ще раз тверджу, що українські націоналісти в Америці зробили дуже багато для української справи! Шкода, що деякі речі відходять у забуття! Треба їх зберігати, треба було б видати добре опрацьовану історію ОДВУ, бо це був би великий вклад у вияснення української визвольної боротьби...

«Ще хочу висловити своє признання і зложити подяку п. Д-рові Лапичакові за прекрасне редаґування «Самостійної України», а зокрема за таке безкомпромісове й чітке ставлення засадничих питань на денний порядок і їх з'ясування у властивому світлі» — каже п. Авраменко. «Я дістав перший раз примірник цього журналу в преріях Параґваю і він на мене зробив там колосальне враження. І добре робите, що розсилаєте його в усі країни світу, бо він всюди потрібний і всюди робить корисну для української справи роботу».

Усне привітання З'їздові зложив Голова Контрольної Комісії Братства Карпатських Січовиків, Д-р Петро Стерчо, уроженець і вихованець Срібної Землі. Д-р Стерчо висловив, що вважає для себе великою честю належати тепер до тої Організації Державного Відродження України, яка у славні 1938—39 рр. державного будівництва в Карпатській Україні так з власної ініціятиви, як і на заклик Уряду Карпатської України, на чолі з о. Д-ром Августином Волошином, перша з українських еміґраційних організацій дала конкретну моральну й матеріяльну допомогу Срібній Землі в її змагу за вільне державне життя. За допомогою ОДВУ можна було набути зброю для Карпатської Січі! За допомогою ОДВУ розбудовано апарат. ОДВУ зорганізувала пресові аґенції для ширення інформації про державне будівництво України на міжнародньому форумі! ОДВУ зорганізувала у вислала конкретну матеріяльну допомогу для цивільного населення Закарпаття! Нерозпаковані ще пачки допомоги ОДВУ служили за барикади підчас оборони Головної Команди Карпатської Січі в Хусті в її головній квартирі!

А часи національного освідомлення молоді в Карпатській Україні!? Чи це не чин Українського Націоналістичного Руху? Чи не за моральною і матеріяльною допомогою фінансово сильної тоді ОДВУ? Хто зна, чи коли б не цей процес, що пройшов на Закарпатті під кермою Українського Націоналістичного Руху в часі між двома світовими війнами, я, що стою сьогодні ось тут перед Вами, не залишився би був несвідомим русином так, як і ті наші земляки, що перебувають в Америці в обіймах мадяронства, москофільства і чехофільства, бо до них не знайшов доріг процес національного освідомлення» — каже Д-р Стерчо від президіяльного стола. І тут великі заслуги ОДВУ! Допомога Краєві! Конкретна допомога, допомога для всестороннього національного і державницького вироблення населення!

Слова представника Карпатської Січі сильно зворушили не тільки всіх учасників, але й самого Голову ОДВУ. Проф. Грановський у свойому позачерговому слові підкреслив це зворушення, а зокрема заявив, що ніколи у свойому житті не переживав від таких хвилин, як у 1938—39 рр., в часі його побуту на Карпатській Україні, де він був свідком змальованих Д-ром Стерчом картин. Підкреслив жертвенність українського загалу в Америці в тому часі, підкреслив зокрема невтом-

ну працю УЗХ і Молоді ОДВУ. Пригадав, як на сам Новий Рік вночі з 1938 на 39 р. пані з УЗХ, під проводом пані Гладун, та Молодь ОДВУ з ось тут приявною пані Павлиною Різниковою замість зустрічати Новий Рік забавою, танцями, зустрічали його серед впертої, жертвенної та безкорисної праці для народної справи, пакуючи пачки з одягами для населення Карпатської України, які однак прийшли дещо запізно й не могли вже бути розділені населенню, зате виконали вони й так своє завдання, бо багатьом січовикам врятували життя, служачи за барикади підчас боїв Карпатських Січовиків у обороні своєї Головної Квартири в Хусті.

Д-р Богдан Винар зложив привітання З'їздові від перед тижнем відбутого III З'їзду СУАТНС «Зарево», стверджуючи, що ідеологічні позиції ОДВУ й «Зарева» тотожні й тому співпраця є конечна.

Довголітній ОДВУ-іст із Сиракюз, п. Пігуляк, у свойому привітальному слові м. і. сказав: «... найбільше бажаю, щоб ми, українці, зрозуміли вагу теперішнього часу, щоб ми зрозуміли нарешті, що нам не пора бути тепер роз'єднаними, нам не пора йти тепер розбіжними дорогами, а пора нам об'єднатися під несплямленими прапорами Українських Націоналістів (бурхливі оплески — прим. складача) тих, що від часів великої Української Національної Революції 1917—21 рр. під проводом Симона Петлюри і його наступників вели й ведуть невпинну боротьбу за визволення України. Правда, може ми вже дещо відстали, бо ми вже десятки років перебуваємо тут, в Америці, але ми, українські націоналісти, ми українські вояки, що ще від 1917—21 рр. носили кріси на своїх плечах в ім'я творення Української Національної Дерави, ми ті, що в дальших часах боролися в підпіллю, ми, ті, що по приїзді до Америки організували як вміли й могли, допомогу Краєві, ми не повинні заломлюватися тим, що свого часу наступили розбіжності серед українських націоналістів у Европі. Ми, давні ОДВУ-істи, повинні залишитися вірні своїм прапорам, ми повинні працювати й надалі для добра Нації, ми повинні прямувати до єдности українського визвольного руху. Бо Рідний Край, що страшно кривавиться в пазурях московсько-большевицького хижака, очікує від нас, українців в Америці, конкретної помочі! Ми повинні собі це усвідомити й доложити всіх зусиль, щоб ми тут якнайбільше осягнули для справи визволення України. А нам повинні завжди пригадуватися слова: «Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за неї!» І пора нам зрозуміти, що треба нам спільно боротися за ту державу, а не за дрібні інтереси своєї партії чи групки! Для нас, укранських націоналістів, це було і є завжди ясним» — каже п. Пігуляк.

Доповіді, дискусії, резолюції та постанови.

На 17-тому З'їзді ОДВУ були виголошені дві ґрунтовно опрацьовані доповіді, а саме: Д-ра Томи Лапичака на тему «Уложення української справи й вигляди її» та Проф. Петра Голубенка на тему «Наш шлях і наше призначення». На жаль, з браку часу доповіді не були ґрунтовно продискутовані, а тому вони є надруковані на сторінках «Самосійної України», а також і голоси дискусії будуть опубліковані в найближчому часі. Рівно ж і резолюції З'їзду є окремо опубліковані вповні, тому сьогодні не зупиняємося довше над тими справами.

Хочемо тільки відмітити, що 17-тий З'їзд ОДВУ заняв виразне становище відносно активної піддержки зреорганізованого Державного Центру УНР, як єдиного леґального виразника політичних стремлінь Українського Народу, засуджуючи творення всяких інших «урядів» і «центрів», як також ствердив, що Україна мусить розраховувати в першу чергу на власні сили у своїх визвольних змаганнях, а для того необхідно встановити єдність українського визвольного фронту. З'їзд заняв критичне становище до невиразної внутрішньо-української політики Українського Конґресового Комітету, хоч з другого боку став виразно за піддержкою його, як інституції! Для скріплення організації матеріяльної допомоги визвольним змаганням України рішено покликати до життя Комітет Одноцентового Визвольного Фонду. Винесено ряд постанов відносно скріплення внутрішньої організованости, відносно відновлення відділів ОДВУ, УЗХ і Молоді ОДВУ, намічено важливіші напрямні для діяльности Центральної Управи на чергову каденцію.

Нові Органи ОДВУ, УЗХ і Молоді ОДВУ.

На пропозицію Номінаційної Комісії вибрано одноголосно:

I. Центральна Управа ОДВУ:

Голова — Проф. Д-р Олександер Грановський (Сен Пол).

Заступники: Володимир Різник (Ню Йорк), Інж. Степан Куропась (Чікаґо).

Секретар: Петро Ґенґало (Филаделфія).

Помічник секретаря: О. Зуляк (Филаделфія).

Орг. реф.: Андрій Шекерик.

Культ.-освіт. реф.: Проф. Петро Голубенко (Ню Йорк).

Члени культ.-освіт. референтури: Проф. Новицький і Д-р Теодор Мацків (Ню Йорк).

Пресово-видавничі референти: Д-р Тома Лапичак (Чікаґо), Степан Коцюба (Ст. Пол) і Володимир Шемердяк (Чікаґо).

Скарбник: Володимир Череватюк (Ню Йорк).

Фінанс. референт: Григорій Яремчук (Ню Йорк).

II. Організаційний Трибунал ОДВУ вибрано в такому складі: Іван Попович (Клівленд), Микола Бігун (Клівленд), Ілля Павліш і Михайло Лоґай (Чікаґо), та п. Ґречук (Рачестер).

III. Контрольну Комісію вибрано в складі: Іван Храмуляк (Филаделфія), Григорій Кальба (Ню Йорк), і п. Лисянський (Нюарк).

IV. Головну Управу УЗХ вибрано на окремих зборах членів УЗХ в такому складі: голова — Анна Гладун, заступниця — Павлина Різник, секретарка — Міра Повх, фін. секр. — Марія Бойдуник, організ. реф. — Д-р Галина Лащенко, чле-

нами Управи: Марія Кукіз, Володимира Кавка, Марія Лехицька, Марія Квітковська і Анна Левкут.

V. Головну Управу Молоді ОДВУ вибрано в складі: Василь Попович — голова, Оксана Сцібайло — заступниця, Маруся Попович — секретарка, Михайло Белендюк — орг. реф. і Іван Лехновський — скарбник.

Розривкові імпрези підчас З'їзду.

В суботу, 7. липня, після закінчення офіційної частини З'їзду влаштовано імпозантний бенкет, в якому взяло участь понад 300 учасників З'їзду та представників американських властей міста Рачестеру. Рівно ж архієпископ Богдан та місцевий парох взяли участь у бенкеті. Товстмайстром бенкету був Інж. Степан Куропась з Чікаґо, а ролю господаря фактично виконував п. Василь Попович з Рачестеру.

Крім смачної вечері учасникам уприємнено вечір мистецькою частиною, що складалася передовсім з національних танків, групових співових виступів і виступу Капелі Бандуристів 20-ого Відділу ОДВУ в Рачестері. Львину частину програми заповнили виступи групи молоді з Ню Йорку, що прибула на З'їзд під проводом Івана Яремчука, з національними танками, зокрема гуцульськими та груповими гуцульськими гулянками, що надзвичайно природно відображало побут нашої Гуцульщини й переносило кожного учасника на хвилину в ті рідні сторони нашої багатобарвної Гуцульщини. Група під кожним оглядом надзвичайно зіграна й виконує всі свої точки дуже природно, без штучної надуваности. Група бандуристів під кермою Степана Тупіся виконала кілька пісень, зокрема з репертуару Григорія Китастого. Група ця це здобуток ОДВУ, зокрема місцевого Відділу. Очевидно, групі треба ще попрацювати над удосконаленням, але наше вухо дуже мило сприймало звуки власної капелі. Всіх захоплюючою точкою мистецької частини був сольовий виступ 6-літньої Зірки Кавки з Клівленду, яка виконала надзвичайно шармантно кілька народніх танків. Сильне враження на публіку робила сміливість дівчинки та певне самопочуття на сцені. Після бенкету відбулася забава з танцями, що пройшла в культурній і дружній атмосфері до самого ранку 8. липня.

Прекрасним помислом попередньої Центральної Управи ОДВУ, зокрема за ініціятивою Д-ра В. Михайлова, було влаштування спільної прогульки на водоспад Ніяґару та зустріч там з канадійськими українцями з Українського Національного Об'єднання, Української Стрілецької Громади та Молодих Українських Націоналістів. Погода надзвичайно дописала й два автобуси, вміщуючи в собі біля 90 учасників, по вислуханні Богослужень, помчали яких 90 миль до Ніяґара Фаллс. Учасники побували з приємністю тут, оглядали з захопленням красу найбільшого в світі водоспаду, що оповитий різними мітами. Але великою приємністю для всіх був приїзд біля 70 українців з Торонта, Ст. Кетринс і Гемільтону, під проводом пп. М. Максимова і Д. Карманіна, щоб зустрітися з членами тої ж духової родини — ОДВУ. Провели чимало балачок на різні теми, обмінялися думками, зустрічалися давно небачені друзі. Правда, на жаль, не вдалося всім перейти з американського боку кордону до Канади, бо не були передтим пороблені заходи, але вітали себе взаємно ті, що не могли потиснути собі рук, стоячи на двох берегах Ніяґари, помахами білих хустинок. І це вказувало на спільні почування, на спільність духових первнів, на спільність ідеї боротьби. Ця зустріч залишиться надовго в серцях учасників так, як і перші враження могутньої сили і прекрасної гри красок веселки на тлі густих бризків води, що спадала страшною силою й розбивалася в могутні скали.

Володимир Різник фільмував перебіг З'їзду, як також і розривкові імпрези, зокрема дружню зустріч українців з двох гостинних країн: ЗДПА і Канади, українців — членів однієї духової сім'ї.

Петро Надтисянський.

Привіти на 17-ий З'їзд ОДВУ

Друзі!

Організація Державного Відродження України, яка поставила собі благородне завдання допомогти Матері Україні звільнитися з ворожих кайданів і зажити вільним життям, відбуває свій сімнадцятий з черги річний з'їзд. Глянувши ретроспективно на пройдений шлях, мусимо ствердити, що совісно виконувала і виконує вона поставлене завдання, не зважаючи на труднощі чи то зовнішнього чи внутрішнього порядку.

Та завдання ці ще не виконані всеціло. Перед нами ще важка праця і тернистий шлях. Але супроти, деколи й великанських, труднощів нам не вільно ані на хвилину зневірюватися, не вільно опускати рук, не вільно звільнювати темпа нашої праці. Навпаки! Задивлені у велику Мету — привернення суверенности Українській Соборній Державі, звернені лицем до рідних земель, до українського многострадального та поневоленого народу, що криваво змагається з ворогом за своє вільне життя, кріпімось на дусі і пожвавлюймо темпо праці та спішім з допомогою Матері нас усіх.

Не розчислюймо на нічию посторонню поміч, хоч її не відкидаймо. Але памятаймо, що вирішними для України тільки власні сили українського народу. Цю силу створимо лише тоді, коли попри нашу жертвенність, наш вклад праці, нашу національну солідарність і дисципліну усунемо зі своїх рядів внутрішні непорозуміння та спори і збережемо єдність духа і чину серед нас.

У глибокій вірі в перемогу нашої Правди, в свойому власному імені й в імені Проводу Українських Націоналістів, бажаю Вашому З'їздові якнайкращих успіхів.

Хай кожній з Вас Друзі сповнить свій обов-

зок на визначеному йому пості і хай кожній з Вас память, що побут його на гостинній американській землі хвилевий та тимчасовий, бо прийде час, коли Батьківщина візве Вас з теперішнього запілля і поставить до кладення на звільнених українською зброєю рідних землях трівких підвалин для величнього храму СОБОРНОЇ САМОСТІЙНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Слава Україні!

Голова ПУН Андрій Мельник.

*

Напередодні можливо вирішальних подій будьмо готові активно включитись у боротьбу з московсько-комуністичною небезпекою, щоб здобути права й волю Українському Народові. Бажаю успіхів в організаційній, ідеологічній і суспільно-громадській праці.

Слава Україні!

М. Капустянський.

*

Високий З'їзде!

Сімнадцятий Річний З'їзд Організації Державного Відродження України та Братніх Організацій — Українського Золотого Хреста, Молоді ОДВУ і Обєднання Українських Товариств Національного Солідаризму «Зарево», відбувається у важкий і важний час для українського народу, який в нерівній активній боротьбі з ворогом — окупантом, там на Рідних Землях, змагається за своє вільне життя у своїй суверенній державі.

Ми, тут на еміґрації і з еміґрації, далекі від тих жахливих переслідувань і страхіть, що їх переживає український нарід і ціла Україна, мусимо всіми способами й засобами допомогти йому в тих змаганнях. ОДВУ та Братні Організації й поставили собі, як своє головне завдання, цю, власне, допомогу.

Роблячи перегляд і підсумовуючи дотеперішню працю, треба з повним признанням ствердити, що ОДВУ та Братні Організації, успішно реалізують свої завдання, перемагаючи всі труднощі, так внутрішнього, як і зовнішнього порядку, що їм приходилось і приходиться зустрічати у своїй праці. Труднощі є на те, щоб їх перемагати і усувати, і вони не сміють нас зневірювати, чи причинюватися до припинення, чи хочби звільнювання темпа праці.

Усвідомлюючи собі ці великі завдання, які на нас накладає український націоналізм, та ці обовязки і зобовязання, які ми українські націоналісти перебрали на себе супроти своєї знедоленої, поневоленої, але не переможеної батьківщини — України і впавших, при виконуванні тих обовязків, наших Друзів - Героїв, та памятаючи на вирішний зудар з ворогами, за привернення суверенности Укранській Соборній Державі, що є перед нами і який ми мусимо відбути і взяти в ньому участь, продовжуймо реалізацію наших завдань тут на еміґрації ще з більшим завзяттям, ще з більшою відданістю, як до цього часу.

Маймо на увазі, що в боротьбі з ворогами-окупантами, хоч не відкидаємо зовнішньої посторонньої допомоги, можемо і мусимо опиратися на Власні Сили українского народу, якого ми є органічною частиною тут на еміґрації, що має свободу волі і руху ці сили організувати, виховувати й вишколювати, щоб вже й тепер допомагати українському народові на Рідних Землях в його змагу з окупантом, в чому й Ви, на вільній Землі Вашинґтона, мусите й дальше допомагати, як допомагали до тепер.

При тому мусимо памятати, що до нас, української еміґрації, приглядаються чужинні народи і чинники, і по нас, по нашій поставі, по нашій здібності жити національно-спільнотним життям, оцінюють весь український нарід.

Усвідомивши собі все це, оминаймо внутрішні непорозуміння і незгоди, байдуже з якого приводу вони постають і що є їхнім джерелом, памятаючи, що лише «В єдности сила народу».

Не сумніваючись ані на хвилину в те, що й учасники Вашого Високого З'їзду є тих самих поглядів і тієї самої думки, в повній вірі в перемогу нашої ПРАВДИ, бажаю Вашому Високому З'їздові якнайкращих успіхів і дружньо-щиро Всіх Вас вітаю.

Слава Україні!

Заступник Голови УНРади

Осип Бойдуник.

*

Високий З'їзде!

Вельмишановні Другині і Друзі!

В небуденно відповідальному часі приходиться Вам відбувати Сімнадцятий Річний З'їзд Організації Державного Відродження України, та Братніх організацій — Українського Золотого Хреста, Молоді ОДВУ, і Обєднання Українських Студентських Товариств Національного Солідаризму «Зарево».

Український нарід вже четверте десятиріччя кровавиться в нерівному змагу з ворогами-окупантами на Рідних Землях за своє природнє право жити вільним життям у своїй суверенній державі.

Московсько-большевицька змора, як дамоклів меч, сьогодні вже над цілим культурним світом висить і грозить йому загладою. З того приводу над світом згущуються хмари, напняття з дня-на-день могутніє і ось-ось гряне грім третьої світової війни, якби в допомогу українському народові в його боротьбі за привернення суверенности Українській Соборній Державі.

На той міжнародній зудар ми мусимо бути готові, бо він буде рівночасно й вирішним зударом українського народу з його ворогами, а в тому й з відвічним ворогом — Москвою, байдуже якою — білою чи червоною.

До такого зудару ми мусимо підготовлятись вже сьогодні, систематично організуючи ВЛАСНІ СИЛИ, бо лише наші ВЛАСНІ СИЛИ будуть рішати про долю українського народу і його держави.

Організація Українських Націоналістів, змагаючись з ворогами-окупантами, все змагала і змагає до організування тих Власних Сил українського народу.

ОДВУ і Братні Організації в тому, так в змаганнях, як і в організуванні тих власних сил, була завсігди допомічною. Віримо що й надальше так буде.

Перед українським націоналізмом і націоналістичним рухом, та Організацією Українських Націоналістів, як їх речницею, стоять важкі і відповідальні історичні завдання, які ми, українські націоналісти, мусимо виконувати і виконати, без уваги на перешкоди, які нам створюють наші ідеологічно-політичні противники.

У нас українських націоналістів є своя ПРАВДА, а нею є Суверенна Соборна Українська Держава, в якій неподільним господарем буде український нарід. І за цю нашу ПРАВДУ, ми будемо змагатися аж до перемоги. В повній вірі в нашу перемогу, до якої спільно змірясмо і за яку спільно змагаємось, від Виконавчого Органу Проводу Українських Націоналістів і Організації Українських Націоналістів, бажаю Високому З'їздові найкращих успіхів, а всім учасникам З'їзду пересилаю дружній привіт.

Слава Україні!

Керівник ВОПУН О. Діброва.

*

Дорогий Президенте!

З нагоди Річного З'їзду ОДВУ, Екзекутива Українського Конґресового Комітету висловлює свій щирий привіт та найкращі бажання для Організації, якої Ви є Головою. Ми є вдячні ОДВУ за співпрацю з УКК.

Заступник Президента УКК Галичин.

*

Високий З'їзде!

З напругою слідкуємо за вислідом Ваших нарад. Будуть вони мати переломове значення в дальшому розвитку Вашої Організації, що в останніх часах зробила такі великі поступи на втіху всього свідомого українства.

Ваша справа — це наша справа, Ваші успіхи — це наші успіхи, Ваші смутки й радощі — наші смутки й радощі. Стараємося спільно іти, кожен у свойому засягові діяння, до найвищої для нас мети: добра і щастя українського народу. Сильно об'єднані однією спільною ідеєю в рамах одного великого українського націоналістичного руху.

Ми станемо плечима до плечей —
І світ відкритий нам, як двері!

За Крайову Екзекутиву УНО:
Зиновій Книш, секретар.

*

Організація Молодих Українських Націоналістів Канади пересилає свій палкий і дружній привіт Загальному З'їздові Організації Державного Відродження України, Українського Золотого Хреста, Молоді ОДВУ та Організації «Зарево».

Бажаємо Вам найкращих успіхів та мудрих рішень на добро Вашим Організаціям і славу Україні. Зокрема сердешно вітаємо Молодь ОДВУ, якій гаряче бажаємо нових і ще більших організаційних досягнень.

Хай росте й розвивається Організація Державного Відродження України!

Хай живе об'єднаний український націоналістичний рух на американському континенті!

Хай наші змагання увінчаються здійсненням наших великих ідеалів — Самостійною Соборною Українською Державою!

За Красву Управу МУН:
Василь Гладун, голова.
Богдан Боцюрків, секретар.

Світлий З'їзде!

З нагоди 13-го З'їзду Українського Золотого Хреста і Братніх Організацій прийміть від нас сердечний привіт та щирі побажання якнайкращих успіхів у всіх Ваших нарадах і постановах.

Радьте і рішайте на добро і славу України! Ми духом з Вами!

За Центральну Управу Організації Українок Канади, ім. Ольги Басарабової:
О. Стебницька, голова.
Е. Ситник, секретар.

*

Хвальна Президіє!

Головна Управа Української Стрілецької Громади в Канаді складає цим шляхом на Ваші руки свої найщиріші побажання для З'їзду ОДВУ. Бажаємо Вам, як братній організації у великій українській націоналістичній родині, багато успіхів.

Сподіваємось, що по цьому, може переломовому, З'їзду ОДВУ зможе заняти передове і провідне місце в організованому житті українців Америки. Всі дані для цього є, щоб ОДВУ відзискало назад ту позицію, яку воно мало в довоєнних часах.

Хоч нас окричали були ворогами всього людства, визивали нас з легкого почину Москви фашистами і тп., нині життя показує, що ми були праві. Важкі часи за нами, а світлі часи перед нами.

Спільними силами прямуємо до заповітної мети всіх тих, що кров свою віддали за волю України, — до збудування Вільної Української Держави. Наша роля у великій визвольній боротьбі велика, бо ми запілля воюючого фронту Україну.

Ми віримо в те, що запілля не дасть упасти фронтові. Міцними рядами стоїмо за боєвиками фронту і будемо стояти аж до остаточної побіди.

Наша справа слушна і нам Бог помагає! Тому з Богом вперед за Україну!

Слава Україні!

За Гол. Управу УСГ: М. Селешко.

*

З нагоди 17-го Річного З'їзду Організації Державного Відродження України в Америці — Українська Народня Поміч в Америці, має шану повитати Ваш З'їзд та побажати гарних успіхів у Вашій корисній праці для добра України.

Віримо і бажаємо З'їздові, щоби Організація Державного Відродження України, яка протягом довгих років своєї діяльности було символом участи українського заокеанського громадянства у визвольній боротьбі українського народу, залишилася надалі такою, та своєю дальшою корисною працею причинилася до здобуття вільної Незалежної й Соборної Української Держави.

Слава Україні! Слава Америці!

Василь Шабатура, президент.
Анна Крупа: секретар.
Михайло Дуткевич, гол. касієр.

ПС. На Ваші розходи, передаємо чека в сумі $ 25,00.

Як випуск ч. 3

БІБЛІОТЕКИ САМОСТІЙНОЇ УКРАЇНИ

появилась книжка

З. Книша

ДО ПИТАНЬ ТРИВОЖНЬОГО МАЙБУТНЬОГО
(Думки націоналіста)

Книжка обіймає 70 сторінок друку, 8-вого формату. Ціна книжки в продажі 50 центів.

Книжку можна замовляти у Видавництві «Самостійна Україна»:

INDEPENDENT UKRAINE
9421 Burnside Ave.
Chicago 19, Ill.

Ставайте членами-пайовиками Видавничої Спілки «Самостійна Україна»!

Кольпортуйте журнал «Самостійна Україна»!

Приєднуйте передплатників для журналу «Самостійна Україна»!

Ділимося з нашими читачами сумною вісткою, що в дні 2 липня ц. р. помер в Аллентавн, Пенсильванія, наш передовий громадянин і патріот

бл. п. Гнат ТИХОЛІЗ

Він був одним з перших основників Української Православної Парохії св. Марії в Аллентавн, співфундатором тамошнього величавого Божого Храму та провідним і довголітним членом Церковного Комітету.

З нагоди його похорону, який відбувся при великій участі рідні, парафіян та дооколичних його знайомих, зібрано суму $ 25,50, яку через Парохіяльний Комітет і пароха о. прот. д-ра Володимира Левицького передано на руки адміністрації «Самостійної України» на цілі Визвольних Змагань України.

Місячник культури, політики і суспільного життя

Редагує Редакційна Колеґія.

Головний ред. д-р Тома Лапичак.

Видає УКРАЇНСЬКА НЕЗАЛЕЖНА ВИДАВНИЧА СПІЛКА «САМОСТІЙНА УКРАЇНА, Винніпеґ — Сен Пол — Чікаґо.

Адреса Редакції і Адміністрації:
INDEPENDENT UKRAINE
9421 Burnside Ave.
Chicago 19, Ill.

Редакція застерігає собі право скорочувати рукописи. Рукописи на бажання авторів повертаються.

Передруки з «Самостійної України» дозволені тільки за поданням джерела.

Редакція застерігає собі авторське право друкованих в журналі статтей.

Редакція містить теж дискусійні матеріяли, що є висловом думки автора, а не Редакції.

Статті підписані повним іменем авторів є їх особистими думками і вони не конче мусять висловлювати думки редакції.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ

Ціна одного примірника в ЗДА і Канаді — 30 центів. В Англії і Австралії — 2 шилінґи. В інших державах рівноартність 30 центів в перечисленні на валюту даної держави по обов'язуючому курсі.

Передплата «Самостійної України» виносить річно:

в ЗДА і Канаді — $ 3;
в Англії і Австралії—24 шилінґи;
в інших державах рівновартість $ 3 в перечисленні на валюту даної держави.

INDEPENDENT UKRAINE

Articles published on political, cultural and social topics.

Edited by Editorial Committee

Published by

UKRAINIAN INDEPENDENT PUBLISHERS LTD.